

№11, desemba 2018

Jiiva

- *Sarwe deklara om jen-raitas*
- *Winni-Puh*
- *Sosiale ruolas she ratas*
- *V. Mayakovski. Badal in panta*

- *P.T.de Shardin. Luba to Energia*
- *Oskar e Rose Dama. Leta 2*
- *2 soneta bay W.Sheikspir*
- *M.Bulgakov. Master e Margarita. Chapta 2*

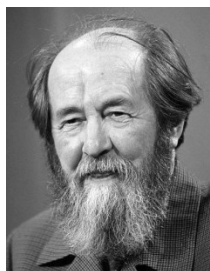
Taim es koysa kel muvi oltaim, nau it kripi e nau it lopi, bat, ranem o tardem, zaruu lai toy dey wen nove numer de JIVA apari. Also namastee snova, kare lekter! In jurnal yu ve findi diverse textas, poemas, explika de lidepla-gramatika e lo mucho otre.

Atenti ba ke pa nuy sait ye altaimen lexikones:

Lidepla – inglish: <http://www.lingwadeplaneta.info/files/ldp-en-2018.rtf>

Lidepla – ruski: <http://www.lingwadeplaneta.info/files/ldp-rus-2018.pdf>

Yoshi, in beginsa de jurnal nu pinchanem sitati koy saje shwotura to konsila fo jiva. Hay pa sey ves es worda skriben bay A.Solzhenitsin (kel, apropoo, janmi yus 100 yar bak, in 1918):

Lo zuy shefe in jiva, oli jiva-sekret – me mog fasilem rakonti li a yu nau, - ob yu yao?

Bye goni afte lo fantom-ney: hevsa, titla... Se olo fa-akwiri via nervas de shiyares bat desapari in un hi miga.

Jivi ba kun kalme sobrenesa versu jiva: bye fobi beda e bye sinian om felisita. Olosam: i lo karwe bu fo sempre, i lo dolche bu til fulitaa. Sufi fo yu, si yu bu sta pa gro-ney lenga, hunga o pyasa... Si yur spina bu es rupten, si yur ambi gamba go, si ambi bracha flexi, ambi oko vidi e ambi aur audi — yu bu gai envi nulwan hi. Enva es bade primem fo nu selfa.

Froti-ofni ba okos, ofni ba kordia e zuy valori ba toy-las hu lubi yu e fai simpatia a yu. Bye ofensi li, bye shatami.

Bye separi fon nul de li pa kwerele. Yu bu jan ya, mogbi to es yur laste akta e li ve remembi yu tal hi.

Swasti e hao lekting!

SARWE DEKLARA OM JEN-RAITAS Adopten bay resolution 217 A (III) de Generale Asembla de UN (Unifen Nasionos) pa dey 10 mes 12 yar 1948

*Tradukten bay
Yegor Matunkov*

PREWORDA

Sikom rekona de injanmen dignitaa e de egale e buyoksunibile raitas de oli yuan de jen-familia es ya basa fo libritaa, justitaa e salam in munda;

Sikom neglekta e bicha versu jen-raitas he dukti a barbare aktas kel indignisi kojansa de jenley, e sikom da krea de tal munda in kel oli jen ve hev libritaa de worda e kreda al sta libre fon foba e nida es proklamen kom gao aspira de jenley;

Sikom gai ke jen-raitas gei protekti bay mahta de kanun, dabe jen bu majbur yusi rebela kom laste media kontra tirantaa e opresa;

Sikom gai kontribu a developa de amiga-relatas inter jenmines;

Sikom jenmines de Unifen Nasionos he rikonfirmi in Regulatot den swa-ney kreda in basike jen-raitas, in dignitaa e valor de jen-ney personalitaa, in egalraititaa de man e gina, e he desidi kontribu a sosiale progresaa e mah-haoing de jiva-kondisiones al pyu-ney libritaa;

Sikom statas to yuanes he swa-obligi avansi, in ko-operata kun UN, den sarwe respekta e observa de jen-raitas e basike libritaas;

Sikom komune samaja de sey raitas e libritaas es gro-muhim fo fule realisa de sey obliga;

Da Generale Asembla

proklami presente Sarwe Deklara de jen-raitas kom komune taska a kel-ney resolva oli jenmin e stata gai aspiri, dabe kada jen e kada organ de sosietaa, kaulu-yen sey Deklara stay, wud trai, via talim e eduka, tu avansi respekta fo sey raitas e libritaas, yoshi via stata-ney e interstata-ney progresive mejas tu sigurisi ley sarwe rekona e observa, ambi miden statas-yuanes e miden jenmines pa teritorias do li-ney jura-domen.

Makala 1

Oli jen janmi libre e egale in dignitaa e raitas. Li es doten bay rasum e kojansa e gai akti versu mutu pa bratalik spiritu.

Makala 2

Kada jen mus posesi oli raita e libritaa proklamen in sey Deklara, sin kwel unkwe farka relatem rasa, derma-kolor, sexu, lingwa, religion, politike oda otre opina, nasion-ney o sosiale origin, hevsa,

janma-klas oda otre status. Yoshi, nul distinta mus gei zwo pa reson de politike, jura-ney o internasion-ney status de landa o teritoria a kel jen perteni, ob es nodepende, sub-ney, bu-selfa-guvern-she oda koykomo otremiten in swa-ney suverenitaa.

Makala 3

Kada jen hev raita fo jiva, libritaa e personale salimtaa.

Makala 4

Nulwan darfi gei kipi in gulamtaa o nolibre stasa; gulamtaa e gulam-komersa es prohiben in eni hi forma.

Makala 5

Nulwan mus subi tortura o kruele, nohumane o unichi-she trata e puna.

Makala 6

Kada jen, wo unkwe ta loki, hev raita fo rekona kom subyekta de jura.

Makala 7

Oli jen es egale bifoo kanun e hev raita, sin eni distinta, fo egale protekta bay kanun. Oli jen hev raita fo egale protekta kontra eni nojustitaa e violata de sey Deklara e kontra eni eksita a tal nojustitaa.

Makala 8

Kada jen hev raita fo efektive mejas bay kompetente nasion-ney judiguan in kasu de violata de ta-ney basike raitas dai-ney a ta bay konstitusion o bay kanun.

Makala 9

Nul jen mus subi sinkause aresta, prisoning o exila.

Makala 10

Kada jen hev raita, pa basa de fule egalitaa, fo juste e publike judiprosesa bay nodepende e noprejudice judiguan, al determini ta-ney raitas, obligas e eni krimenale akusa kontra ta.

Makala 11

(1) Kada jen akusen in krimen hev raita fo gei opini kom nokulpe til ke

ta-ney kulpanesa es pruvén segun kanun via publike judidela in kel ta hev oli garantia fo defenza.

(2) Nulwan mog bi kondammen pur krimen pa reson de toy akta o noakta kel bu gei opini kom krimen segun nasion-ney o internasion-ney kanun al taim de faisaa. Yoshi, oni bu mog pai puna pyu grave kem toy-la kel mog gei apliki al taim de krimen-faisaa.

Makala 12

Nul jen mus subi sinkause interfaisa inu privatitaa, familia, habitilok o skribikomunika, e nul jen mus subi ataka an ta-ney honor e reputasion. Kada jen hev raita fo protekta bay kanun kontra tal interfaisa o ataka.

Makala 13

(1) Kada jen hev raita fo muvi librem e selekti residilok inen bordas de kada stata.

(2) Kada jen hev raita fo kwiti eni landa, inklusi-yen swa-ney prope-la, e returni a swa-ney landa.

Makala 14

(1) Kada jen hev raita fo shuki in otre landas den refuja fon persekwa e yusi sey refuja.

(2) Sey raita bu mog gei apliki in kasu de persekwa kel in realitaa basi on bupolitike krimen oda on akta kontradikti-she a golas e prinsipas de UN.

Makala 15

(1) Kada jen hev raita fo sitisenta.

(2) Nul jen mog bi sinkausem yoksun-ney de sitisenta o de raita fo shanji swa-ney sitisenta.

Makala 16

(1) Man e gina do fule yash, sin eni limita relatem rasa, nasion o

religion, hev raita fo gami e kreati familia. Li hev egale raitas relatem gamifa, gamitura e degama.

(2) Oni gai gamifi sol al libre e fule konsenta de ambi gamifi-sha.

(3) Familia es naturale e fundamentale sela de sosietaa, e it hev raita fo protekta bay sosietaa e stata.

Makala 17

(1) Kada jen hev raita fo posesi hevsa, i pa selfa i pa hunta kun otre.

(2) Nulwan mog bi sinkausem yoksun-ney de swa-ney hevsa.

Makala 18

Kada jen hev raita fo libritaa de дума, kreda e religion; sey raita inklusi (1) libritaa de shanji swa-ney religion e kreda, (2) libritaa de manifesti swa-ney religion o kreda via taliming, praktiking, pujing e ritual-observing, ob pa selfa o pa hunta kun otre.

Makala 19

Kadawan hev raita fo libritaa de opina e it-ney expresa; sey raita inklusi (1) libritaa de fai swa-ney opina sin interfaisa, e (2) libritaa de shuki, pai e transmiti informa e ideas via eni media e budependem fon bordas.

Makala 20

(1) Kadawan hev raita fo libritaa de fai salam-ney assembla e union.

(2) Nulwan mog gei forsi zin eni organisasion.

Makala 21

(1) Kada jen hev raita fo partisipi in guverning de swa-ney landa, ob direktem o via librem elekten representer.

(2) Kada jen hev raita fo egale akses a stata-ney serva in swa-ney landa.

(3) Vola de jenmin gai bi basa de guverna-mahta; sey vola mus fa-expresi in periodike e vere elekta kel mus bi do sarwe e egale elekta-raita e kel mus pasi via sekret-voting o simile prosedura de libre voting.

Makala 22

Kada jen, kom yuan de sosietaa, hev raita fo sosiale saplaisa e fo realisa

de ekonomike, sosiale e kulture raitas treba-ney fo suy dignitaa e libre developa de suy personalitaa, via nasion-ney eforta e internasion-ney ko-operata, segun organisa e resursa de kada stata.

Makala 23

(1) Kada jen hev raita fo gun, fo libre selekta de gunsa, fo juste e byen kondisiones de gunsa e fo protekta kontra noemploisa.

(2) Kada jen, sin kwel unkwe nojustitaa, hev raita fo egale paga pur egale gunsa.

(3) Kada gun-sha hev raita fo juste e satisfakti-she rekompensa kel sigurisi jen-digne exista fo jen selfa e ta-ney familia, e kel gei suplementi, si treba, bay otre medias de sosiale protekta.

(4) Kada jen hev raita fo kreaiti e zin profesion-union, dabe protekti swa-ney interesos.

Makala 24

Kada jen hev raita fo reposa e fo libre taim, inklusi-yen raita fo rasum-ney limiting de gundey e periodike pagi-ney vakasion.

Makala 25

(1) Kada jen hev raita fo tal jiva-nivel, inklusi-yen chia, klaida, habitilok, medike kuyda e nesese sosiale serving, kel es treba-ney fo manteni sanitaa e haotaa-stasa de ta selfa e de ta-ney familia. Yoshi ta hev raita fo saplaisa pa kasu de noemploisa, morba, invaliditaa, widuwitaa, laotaa o otre falta de jivimedia al halat ausen suy kontrola.

(2) Matitaa e infantitaa dai raita fo osobe kuyda e helpa. Oli kinda, ob janmen in gama o ausen gama, mus hev same sosiale defenza.

Makala 26

(1) Kada jen hev raita fo talim. Talim mus bi gratis-ney, amini gwansi-yen primare e sarwe talim. Primare talim mus bi oblige.

Teknike e profesion-ney talim mus bi sarwem aksesibile, e gaoley talim mus bi egalem aksesibile, on basa de kapabilitaa de kadawan.

(2) Talim gai goli komplete developa de jen-ney personalitaa, mah-gransa de respekta versu jen-raita e basike libritaas. Talim gai avansi mutuale samaja, tolerishiltaa e amigitaa inter oli jenmin, oli rasa-ney e religion-ney grupa. Talim gai kontribu a aktivitaa de UN om salam-mantena.

(3) Mata-patra hev prime raita fo selekti talim fo swa-ney kinda.

Makala 27

(1) Kada jen hev raita fo partisipi librem in kulture jiva de sosietaa, jui arta, partisipi in vigyan-progresa e usi it-ney utila.

(2) Kada jen hev raita fo protekti suy morale e materiale interesos resulti-she fon vigyan-ney, literatura-ney e arta-ney gunsa de kel ta es autor.

Makala 28

Kada jen hev raita fo sosiale e internasion-ney ordina al kel oli raita e libritaa presenten in sey Deklara mog gei realisi fulem.

Makala 29

(1) Kada jen hev debas bifoo sosietaa, in kel solem es posible da libre e fule developa de suy personalitaa.

(2) Al realisi swa-ney raitas e libritaas, kada jen gai subi sol tal limiting kel es establen bay kanun solem fo sigurisi prave rekona e respekta de raitas de otre, e fo satisfakti juste demandas de moral, publike ordina e generale salimtaa in demokratike sosietaa.

(3) Realisa de sey raitas e libritaas nulkas darfi kontradikti den golas e prinsipos de UN.

Makala 30

Nixa in sey Deklara darfi gei tolki kom permita fo koy stata, grupa o persona tu fai eni aktas o aktivitaa kel dukti a nihilisa de kwel unkwe raita o libritaa presenten hir.

Garabel
bay Ivan Turgenev

*Tradukten bay
Vladimir Kirillov*

Returni-yen fon shikaring, me zai go along garden-alee. May doga zai lopi avanen me.

Turan ta lentifi e en-go ahfem, kwasi al he merki shikar.

Me kan avan along alee e en-vidi un yunge garabel. Sirkum suy bik ye hwantaa, on suy kapa ye puha. Ta he lwo fon nesta (feng zai swingi gro den birkas de alee), e al nau ta zai sidi sin muva, al rasstavi yus kresi-ney alas-ki ga sinmahtem.

May doga lentem blisifi a ta, ewalaa un lao swatsina-ney garabel turan ek-lwo fon blise baum e pon swa yus bifoo suy musla. Ga yeroshi-ney, deformi-ney, kun denade pipsa ta salti para ves versu ofnen dentaful muh.

Ta fa-lansi salvi swa-ney kinda! ta shirmi ta bay swa... bat ol suy korpa-ki zai tremi por dashat, suy vos-ki bikam pagale e rauke, ta zai rigidifi, ta zai kurbanu swa-ney jiva...

A ta, doga mus sembli kom gro-monsta! Yedoh ta bu mog-te sidi for on suy gao anchun brancha... Koy forsa, kel es pyu gran kem suy vola, mah-lwo ta fon dar.

May Tresor to doga stopi, en-muvi bak... Shayad, ta toshi rekoni sey forsa.

Me hastem voki doga e go wek al senti gro-respekta.

Ya; bye ridi. Me senti gro-respekta versu toy syao herolik faula, versu suy luba-ney japat.

Luba, me zai dumi, es pyu forte kem morta e foba de morta. Sol bay it, sol bay luba hi jiva fa-kipi e fai for.

(1879)

Es sempre surprise e priate, wen nove amiga de lidepla tuy begin tradukti aika nofasile texta, kwasi ta lerni lidepla yo depos davem (tak hi oni'd mog dumi al kan tradukta). Laste priate surprisa do sey sorta es gunsa de David Kenn kel, un-nem, begin tradukti fama-ney roman om Harri Potter, e dwa-nem, ta he proposi verem hao tradukta de 18-ney soneta de Sheikspir.

David, gro-shukran por sey gunsa e swasti gro! Hao for-sukses!

Harri Potter e filosofike ston bay Joann Roling

Tradukten bay

David Kenn

Sinior e madam Dursli, she numer char, Bushbarana Gata, garwi por bi perfektem normal, danke gro! Li es laste jen ke oni wud imajini fai interes om enisa ajibe o misteriaful, bikos li totem bu aprobi tal kwach.

Sinior Dursli es direktor de firma “Gruningas”, kel fabriki boritul. Lu es gran, grose man do apena nul galsa, obwol lu hev gro-gran mustash. Madam Dursli es dine e blonde, do kwasi dwaple pinchan galsa, e to es muy utile bikos ela pasi mucho taim al extendi kapa tra garden-ney barana dabe spioni visines.

Sinior e madam Dursli hev syao son, Dadli e, segun ley opina, pyu diva-ney boy in munda yok.

Dursli-familia hev olo ke li yao, bat li yoshi hev un sekret, e ley zuy gran foba es ke koywan mog deskovri it. Li dumi ke li bu wud mog toleri si koywan en-jan olo om Potter-familia. Madam Potter es sista de madam Dursli, bat li bu miti duran mucho yar;

pa fakta madam Dursli fai aspekta ke ela bu hev sista, bikos elay sista e sista-ney novalor-ney mursha es totem bu-Dursli-lik jen. Li tremi al dumi om to ke visines wud shwo si Potter-familia wud arivi in ley gata. Sinior e madam Dursli jan ke Potter-familia toshi hev un syao son, bat li he neva vidi lu. Sey boy es otre hao reson fo manteni dalitaa fon li; li bu yao ke Dadli interakti kun tal kinda.

Wen li en-jagi pa toy gadle grey dwadi, nixa in badal-ney skay ausen sugesti ke strane, misteriaful kosas sal eventi tra tote landa. Sinior Dursli gani-ki al selekti suy zuy noatraktive tay fo gunsa, e madam Dursli gosipi santushem, al inserti batali-she Dadli inu luy bebi-stula.

Nul de li merki gran brunish ulu kel flai-trepi pas winda.

Al klok ot e haf sinior Dursli pren suy dokubao, biki-kisi madam Dursli an wanga, probi kisi Dadli fo adyoo bat bu trefi bikos Dadli zai hev ira-japat e zai raslansi kasha an mures.

- Ah, may syaowan, - ek-ridi sinior Dursli al kwiti dom. Ta zin swa-ney auto e bak-muvi aus korta.

Pa angula de gata ta merki un-ney signa ke koysa nopinchan zai eventi – un kota zai studi mapa bifoo ta. Fo un sekunda sinior Dursli bu samaji kwo hi ta he vidi, bat poy turni kapa fo kan snova. Pa angula de Bushbarana Gata verem zai stan un kota do stripas, bat koy mapa yok. Way ta he dumi om mapa? Shayad por truk de luma. Sinior Dursli migi e kan kota fixem. Kota kan fixem sinior Dursli. Al turni angula e raki for, sinior Dursli kan kota in mira. Nau kota zai lekti jaopay “Bushbarana Gata” – non, zai kan jaopay. Kotas ya bu janmog lekti o studi mapa.

Winni-Puh bay A.Miln

*Tradukten bay
Anastasia Lysenko*

Walaa Winni-Puh.

Ta desendi sulam afte suy amiga Kristofer Robin. Ta desendi it al kapa nichen, fai bum-bum-bum bay suy nuka. Ta haishi bu jan nul otre dao fo desendi sulam. Koyves sembli a ta ke ye koy otre dao. Bat ta bu hev taim fo dumi-dumi hao om to. Ta fai ya suy bum-bum-bum.

Also ta es pa fin nichen e tayar fo en-koni yu.

- Winni-Puh. Me joi gro.

Shayad yu fa-surprisi por sey nopinchan nam. Kristofer Robin he day it a ta. Koytaim lu gwo koni un hansa kel jivi pa parkalak. Lu gwo nami ta Puh. Poy hansa he geti a koy-otrellok e suy nam resti sin gunsa. Also Kristofer Robin desidi doni it a suy berna-ki. E Winni, to es nam de un bernina in zoo. Zuy hao, zuy karim bernina. Kristofer Robin gro-pri ta. E ta gro-pri Kristofer Robin. Mogbi oni he nami ta Winni pa honor de Puh, o mogbi kontra-nem, Puh pa honor de ta, den se nulwan yo jan. Iven patra de Kristofer Robin bu jan. Lu gwo jan bifooen, bat poy fogeti.

Also berna-ki nami Winni-Puh e yu samaji ya way.

Pinchanem pa aksham Winni-Puh pri plei koykomo. Bat si patra es in dom, ta preferi sidi bli agni e audi koy interes-ney

fabula. Pa toy aksham...

- Papa, aprooo om fabula, - Kristofer Robin shwo.

– Om fabula? Kwo yu maini? – patra kwesti.

– Ob yu mog rakonti koy syao fabula fo Winni-Puh? Ta gro-yao audi!

– Mogbi me wud mog rakonti... Bat kwel-la ta yao? E om hu?

– Sertem, un gro-interes-ney-la e om ta selfa. Ta es ya TAL berna-ki!

– Me samaji, – patra shwo.

– Dan bi karim, papa, rakonti ba!

– Hao. Me trai.

E lu trai ya.

Ga longtaim bak, shayad pa laste petdi, Winni-Puh jivi in shulin. Ta jivi ga sole, sub nam Sanders.

– Kwo se maini, tu jivi sub nam? – Kristofer Robin kwesti tuy.

– Se maini ke sobre dwar ye un planka kun nam. Also ta jivi sub it.

– Shayad ta selfa bu gwo samaji to, – Kristofer Robin shwo.

– Yedoh samaji nau, – koywan grumbli.

– Dan me kontinu, – patra shwo.

Unves Winni-Puh promeni pa shulin, lai a un feldakin. In sey feldakin ye un gro-gao kwerka. E dar, ga gao, pa suy sima, koywan zumbi lautem: zzzzzz...

Winni-Puh en-sidi on herba sub kwerka, pren suy kapa

sirkum, en-dumi gro.

Un-nem ta dumi: “Sey zzzzzz maini ya koysa. Nulwan zumbi sin kausa. Baum bu zumbi. Also dar ye koywan kel zumbi. E si koywan zumbi, toy koywan es mifen. Me opini ya tak.”

Poy ta dumi idyen pyu e shwo a swa: “Fo kwo ye mifen in munda? Fo zwo madu! Me opini ya tak.”

Poy ta en-stan e shwo lautem: “Fo kwo ye madu? Fo ke me chi it! Me opini ya tak.”

E afte shwo se ta begin klimbi uupar baum.

Ta klimbi, klimbi e gani un gana-ki a swa. Walaa it:

Berna-ki gro-pri madu,
Nulwan samaji way.
Nulwan samaji, way
Ta chi it tanto kway.

Ta klimbi idyen pyu gao... Poy yoshi idyen pyu gao... Poy yoshi idyen-ki pyu gao... Turan un nove gana-ki lai a suy kapa. Walaa:

Si berna wud bi mifen,
Ta'd hev suy dom pyu nichen.
Ta'd hev suy dom pyu nichen,
Bu tanto uuparen.
E dan nu oli, berna,
(Si berna wud bi mifen)
Wud hev nuy madu nichen,
Bu tanto uuparen!

Winni-Puh en-fatigi yo, also ta en-shakwi-ki idyen. Pa fin ga shao resti til sima. Sol un brancha-ki. Un ga syao brancha-ki. Bat turan...

Krak!

– Mama! – Puh ek-krai al flai nich kelke metra e al hampi darbi swa kontra un grose brancha.

– Bat way... – ta murmuri al flai kelke metra pyu.

– Me bu yao-te... – ta trai expliki al darbi swa kontra otre brancha e al turni nicha-uupar.

– Ah, ver, ver, ver, – ta shwo al turni nicha-uupar tri ves pyu, flai pas zuy

niche branchas e lwo inu spikabush, — ver, es bikos me pri madu ya tro! Ay!..

Puh klimbi aus spikabush, tiri spika aus suy nos e snova en-dumi gro. Primem ta dumi om Kristofer Robin.

– Om me ku? – Kristofer Robin kwesti pa gro-agita.

– Om yu.

Kristofer Robin shwo nixa pyu, bat suy okos fa-gran e suy wargas fa-rose.

Also Winni-Puh go visiti suy amiga Kristofer Robin kel jivi in same shulin in dom do grin dwar.

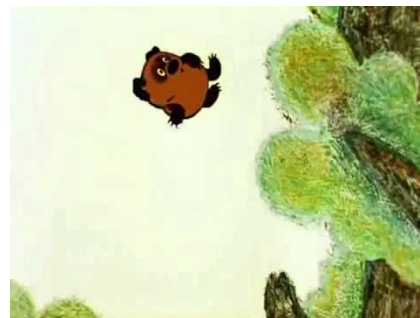
– Hao sabah, Kristofer Robin! – Puh shwo.

– Hao sabah, Winni-Puh!

– Shwo ba, yu hev un balon ku? Ga pa kasu.

– Un balon?

– Ya, un balon. Me zai go dumi ob Kristofer Robin hev balon. Ga pa kasu.

– Fo kwo yu nidi it?

Puh kan sirkum, vidi ke nulwan mog audi, blisisi suy pata a muh e hamsi:

– Madu.

– Kwo-o?

– Madu, – Puh repeti.

– Bat hu go fo madu kun balon?

– Me hi go! – Puh shwo.

Yus yeri Kristofer Robin bin she suy amiga Yunswina. Dar he ye pati e oni rasdoni balon. Oni he doni un gran grin balon a Kristofer Robin e un gran blu balon a un de Kunila-ney rishta. Bat toy-la bu he pren it bikos ta es haishi tro syao fo pati.

Also Kristofer Robin he bringi ambi balon a dom.

– Kwel de li yu yao? — Kristofer Robin kwesti. Puh pren suy kapa sirkum, en-dumi.

– Es tak, – ta shwo. – Wen oni go fo madu kun balon, lo zuy muhim es ke mifen bu merki oni. Si oni hev grin balon, mifen dumi ke oni es parta de baum, also bu merki oni. Si oni hev blu balon, mifen dumi ke oni es parta de skay, also toshi bu merki oni. Nau treba samaji: kwo es pyu probable?

– Ob mifen bu merki yu sub balon? – Kristofer Robin kwesti.

– Ta mog merki, ta mog bu merki. – Winni-Puh shwo. – Om mifen, oni neva jan.

Poy Winni dumi idyen pyu, shwo:

– Me trai simuli kwasi me es un swate badal-ki. To juli li.

– Dan es hao tu pren blu balon, – Kristofer Robin shwo.

Also kwesta es klare.

Li ambi chu kun blu balon. Kristofer Robin yoshi pren banduk (simplem fo sta sigure, kom sempre). Winni-Puh un-

nem go a gro-kichaful loko e roli swa dar til ke ta es totem swate. Poy li lai a kwerka e begin infli balon. Wen balon es gro-gran, Kristofer Robin lasi korda los e Winni-Puh lentem floti uupar yus til baum-sima e resti dar, idyen flanken.

– Jay-jay! – Kristofer Robin krai.

– Gro-hao, bu ver? – Winni-Puh krai fon uuparen. – Shwo ba, me simili kwo?

– Yu simili berna kel flai bay balon!

– E badal-ki? – Puh kwesti nokalmem. – Ob me simili swate badal-ki in blu skay?

– Bu gro.

– Wel, shayad fon hir me simili it pyu. Kom me shwo, om mifen, oni neva jan.

Feng yok, also Puh resti sin muva. Ta vidi madu, ta fauhi madu, bat ta bu mog ateni it.

Poy ta hamsi lautem:

– Kristofer Robin!

– Kwo?

– Sembli ke mifen suspekti.

– Suspekti kwo?

– Me bu jan. Bat ta es suspektaful.

– Shayad ta dumi ke yu yao chori suy madu?

– Mogbi. Om mifen, oni neva jan.

Ye syao silensa, poy Puh snova shwo:

– Kristofer Robin!

– Ya?

– Ob yu hev ambrela pa dom?

– Ya, shayad.

– Dan bringi it, plis, go-go kun it, kan-kan me, shwo-shwo:

«Oo, sal pluvi!». Me dumi ke dan mifen kredi pyu.

Wel, Kristofer Robin smaili, dumi: «May pumbe berna-ki!». Bat lu bu shwo to lautem bikos lu lubi Puh gro. Lu go a dom fo ambrela.

– Pa fin! – Puh krai al ke Kristofer Robin returni. – Me fanokalme yo. Mifen es ya gro-suspektaful.

– Ob treba ke me ofni ambrela?

– Ya, bat weiti idyen. Nu mus bi intele. Nu mus juli regina de mifen. Ob yu vidi fon nichen, kwel mifen es regina?

– Non.

– Afsos. Wel, dan ofni ambrela e go-go, shwo-shwo: «Oo, sal pluvi!». E me gani koy badal-ney gana, tal gana ke badal mog gani. Begin!

Kristofer Robin begin go-go sub baum e shwo-shwo ke sal pluvi. Winni-Puh gani:

Me es badal, me es badal,
Me totem bu es berna,
Me es un syao swatbadal,
Ver, ver, ver ya.

Es tanto, tanto hao
Tu gani in skay,
Tu floti tanto gao,
Tu flai, flai, flai.

Bat mifen zumbi sam suspekti-shem kom bifooen. Koy-las iven flai aus nesta e en-flai sirkum badal al ke ta gani. Un

mifen en-sidi on nos de badal e tuy en-flai snova.

– Kristofer – oo! – Robin! – Badal krai.

– Ya?

– Me he dumi-dumi, nau me samaji: sey mifen es bu normale!

– Bu normale?

– Totem bu normale. E me dumi ke ta zwo bu normale madu.

– Ver ku?

– Ver. Also me lai nich.

– Komo?

Winni-Puh haishi bu he dumi om to. Si ta lasi korda, ta snova lwo laik bum! Ta bu pri sey idea.

Also ta dumi hao-hao, shwo:

– Kristofer Robin, yu mus shuti balon bay banduk. Yu hev banduk ku?

– Sertem, – Kristofer Robin shwo. – Bat si me shuti, to bigari balon.

– Bat si yu bu shuti, to bigari me, – Puh shwo.

Dan Kristofer Robin samaji tuy kwo treba zwo. Lu goli balon hao-hao, shuti.

– Ay! – Puh ek-krai.

– Me bu he trefi ku? – Kristofer Robin kwesti.

– Yu he trefi, – Puh shwo. – Bat yu bu he trefi balon.

– Pardon me plis, – Kristofer Robin shwo e shuti snova.

Al sey ves lu trefi balon, aira en-go aus balon e Puh

lentem floti nich a arda.

Bat suy brachas es rigide por teni korda de balon tanto longtaim. Duran pyu kem un wik li resti uupar-ragi-she, also si un moska en-sidi on suy nos, ta mus fuki fo mah ta wek. Mogbi por se (yedoh me bu es serte) oni nami ta Puh.

*Yana-Maria
Kurmangalina*

* * *

Warm'es in dom, obwol lenge es mes.

Kinda-ki fai interes:

- Mama, e yu bu ve morti nulves?

- Ver, me bu morti nulves.

Kordia adulte, bye tungi in sin'.

Olo es hao, may kar'.

- Mama, nu sempre ve sta pa kamin',

Nu ve safari pa mar!

Nu ve kan stara-ki gao in skay,

Sempre felise ve bi...

Mama, e nu neva hi, neva hi?

- Ver, neva hi, neva hi.

Egoistike Giganta bay Oskar Waild (Oscar Wilde)

*Tradukten bay
Stiv Rais*

Kada aftemiddey, lai-yen fon skola, kindas go fo plei in garden de Giganta.

It es gran jamile garden, kun mole grin herba. Hir e dar on herba stan jamile staralik flores, e ye shi-dwa persik-baum, aus kel in vesna kresi delikate flores rosalik e perlalik, e kel in oton produkti riche fruta. Faulas sidi on baumes e gani tanto dolchem ke kindas stopi suy pleisas fo audi li. 'Komo felise nu es hir!' li krai a mutu.

Un dey Giganta returni. Lu visiti-te suy amiga fuy-giganta in Kerno, e resti-te she lu duran sem yar. Wen sem yar fini-te, lu he yo shwo olo ke lu yao-te shwo, bikos luy kunshwomogsa es limiti-ney, e lu desidi returni a suy prope kastela. Al arivi lu vidi kindas plei-she in garden.

'Kwo yu zwo hir?' lu ek-krai bay muy karke vos, e kindas lopi wek.

'May prope garden es may prope garden,' shwo Giganta. 'Eniwan mog samaji to, e me ve permiti a nulwan plei in it exepte me selfa.' Also lu bildi gao mur totem sirkum it, e mah-stan jaopay:

INTRUSER VE GEI PERSEKWI

Lu es muy egoistike Giganta.

Pitival kindas hev nau nullok wo plei. Li probi plei on dao, bat on dao ye mucho polva e twerde stones, e kindas bu pri to. Li wandi sirkum gao mur wen ley lesones fini, e li diskusi jamile garden inen. 'Komo felise nu bin dar,' li shwo a mutu.

Dan lai Vesna, e in tote landa ye flor-ki e faula-ki. Sol in garden de Egoistike Giganta ye haishi Hima. Faulas bu yao gani in it bikos ye nul kinda, e baumes fogeti flori. Un ves un

jamilé flor mah-ragi kapa aus herba, bat afte vidi jaopay, ta tanto piti kindas ke ta kyetem returni inu grunta e en-somni. To mah-santush sol Snega e Frosta. ‘Vesna he fogeti toy garden,’ li krai, ‘also nu ve habiti hir duran tote yar.’ Snega kovri herba bay suy gran blan mantela, e Frosta pinti ol baumes argentalikem. Dan li inviti Norde Feng habiti kun li, e lu lai. Lu es kuti-ney in farwa, e lu brai-lopi duran tote dey tra garden, e rasdarbi fumtuba-kapushon. ‘Se es charmaful loko,’ lu shwo, ‘nu gai inviti Aispluva.’ Also lai Aispluva. Kada dey duran tri ora lu klike-klike on ruf de kastela til ke lu rupti maiste tegla, e aften lu sirkumlopi garden tanto kway kom posible. Lu klaidi swa in grey, e luy spira simili ais.

‘Me bu samaji way Vesna es tanto tarde,’ shwo Egoistike Giganta, sidi-yen pa winda e auskan-yen suy lenge blan garden; ‘Me nadi ke meteo ve shanji.’

Bat Vesna neva lai, ni Saif. Oton dai goldalik fruta a kada garden, bat a garden de Giganta ela dai nixa. ‘Lu es tro egoistike,’ ela shwo. Also ye sempre Hima dar, e Norde Feng e Aispluva, e Frosta, e Snega dansi tra baumes.

Un sabah Giganta jagi pa kama wen lu audi jamile musika. It sembli tanto dolche a luy aur ke lu suposi, ke to sertem es pasi-she regale musikeres. Faktem to es sol un syao kanabina gani-she ausen luy winda, bat lu bu audi-te faula gani-she in luy garden depos tanto longtaim ke it sembli a lu zuy jamile musika in munda. Dan stopi Aispluva dansi sobre luy kapa, e Norde Feng stopi brai, e charmaful aroma lai a lu tra ofni-ney winda.

‘Me dumi ke pa fin hi Vesna lai,’ shwo Giganta; e lu salti aus kama e auskan.

Kwo lu vidi?

Lu vidi zuy astonival dela. Tra brecha-ki in mur kindas he zin silensem, e li zai sidi in branchas de baumes. Pa kada baum ke lu mog vidi ye kinda-ki. E baumes tanto jui ke snova ye kindas, ke li kovri swa bay flores, e mavi ley brachas mulem sobre kapa de kindas. Faulas flai ahir-adar e chiriki vijem, e flores kan tra grin herba e ridi. To es jamile vidiwat, sol in un loko-ki haishi ye Hima. To es zuy dale angula de garden, e in it stan un boy-ki. Lu es tanto syao ke lu bu mog ateni branchas de baum, e lu wandi sirkum it, karwem plaki-yen. Povre baum haishi es totem kovren bay frosta e snega, e Norde Feng zai brai e fengi sobre it. ‘Klimbi ba uupar, boy-ki,’ shwo Baum, e it flexi suy branchas tanto nich kom posible; bat boy es tro syao.

E kordia de Giganta delengifi wen lu auskan. ‘Komo egoistike me es!’ lu shwo; ‘Nau me jan way Vesna bu yao-te lai ahir. Me ve plasi toy pitival boy-ki on baum, e aften me destrukti mur, e may garden ve bi pleilok de kindas fo sempre.’ Lu verem muy afsosi om kwo lu he zwo.

Also lu desendi silensem e ofni zindwar muy kyetem, e chu inu garden. Bat wen kindas vidi lu, li tanto en-fobi ke li oli lopi wek, e garden fa-Hima snova. Sol boy-ki bu lopi, bikos luy okos es tanto

larmaful ke lu bu vidi ke Giganta lai. E Giganta silensem go a baken lu e pren lu mulem in handa, e plasi lu in baum. E baum tuy en-flori, e faulas lai e gani on it, e boy-ki extendi suy dwa bracha e embrasi galsa de Giganta, e kisi lu. E otre kindas, wen li vidi ke Giganta bu es bade pyu, lopi bak, e kun li lai Vesna. 'Es yur garden nau, oli kinda-ki,' shwo Giganta, e lu pren gran acha e destrukti mur. E wen jenta go a basar pa middey, li findi Giganta plei-she kun kindas in zuy jamile garden ke li enives vidi.

Duran tote dey li plei, e pa aksham li lai a Giganta fo shwo adyoo a lu.

'Bat wo es yur syao kompanion?' lu shwo, 'boy ke me plasi-te in baum.' Giganta lubi sey-la zuy bikos sey-la he kisi lu.

'Nu bu jan,' jawabi kindas; 'Lu he go wek.'

'Shwo ba a lu ke lu zaruu lai ahir manya,' shwo Giganta. Bat kindas shwo ke li bu jan wo lu habiti, e neva gwo vidi lu; e Giganta senti swa muy triste.

Kada aftemiddey, wen lesones fini, kindas lai e plei kun Giganta. Bat boy-ki ke Giganta lubi neva gei vidi snova. Giganta es muy karim versu oli kinda, bat lu sospiri om suy un-ney syao amiga, e oftem shwo om lu. 'Me gro-yao vidi lu!' lu shwo sempre.

Yares pasi, e Giganta bikam muy lao e feble. Lu bu mog

plei pyu, also lu sidi in gran brachastula, e kan kindas plei-she, e admiru suy garden. 'Me hev mucho jamile flores,' lu shwo; 'bat kindas es zuy jamile flores aus oli.'

Pa un hima-ney sabah lu kan aus suy winda al klaidi swa. Lu bu heni Hima pyu, bikos lu jan ke it es sol Vesna somni-she, e ke flores zai reposi.

Turan lu froti okos por astona, e lwo in kan. Sertem ye astonival vidiwat. Pa zuy dale angula de garden ye baum totem kovri-ney bay charmaful blan flores. Suy branchas es totem goldalik, e argentalik frutas pendi fon li, e sub it zai stan boy-ki ke lu lubi.

Al joi Giganta lopi-shem desendi e chu inu garden. Lu kway go tra herba e arivi a kinda. E wen lu lai muy blisem luy fas rudifi por ira, e lu shwo: 'Hu osi-te wundi yu?' Bikos on pamas de kinda ye dun de dwa gro-naga, e dun de dwa gro-naga ye on syao peda.

'Hu osi-te wundi yu?' ek-krai Giganta; 'Shwo ba a me dabe me mog pren may zian e mortisi ta.'

'Non!' jawabi kinda; 'bikos sey-las es wundas de Luba.'

'Hu es yu?' shwo Giganta, e strane e sante foba lai a lu, e lu lwo pa genu bifoo syao kinda.

E kinda smaili a Giganta e shwo a lu, 'Yu permiti-te a me plei un ves in yur garden, sedey yu ve lai kun me a may garden, kel es Swargalok.'

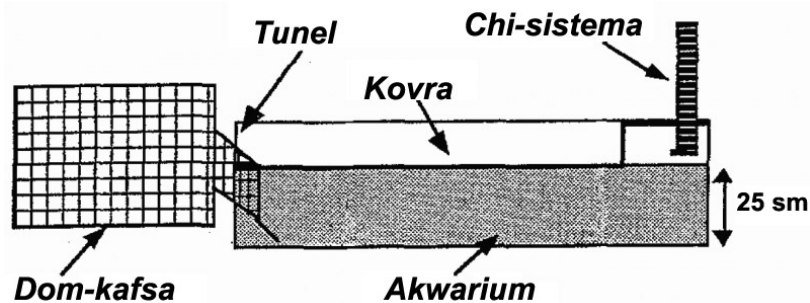
E wen kindas lopi-lai pa toy aftemiddey, li findi Giganta morte sub baum, totem kovren bay blan flores.

Sosiale ruolas she ratas Experimentas bay Didier Desor

Distribusa de ruolas ye bu sol she jen, bat she ratas toshi. In klosen sistema koy ratas bikam “exploter”, koy otre “exploti-ney”, yoshi ye nodepende wan.

Franse investiger Didier Desor fai interes-ney experimenta. Ta plasi 6 rata inu un kafsa. Sole chudao fon kafsa es pisina. Dabe ateni fan, treba traswimi pisina.

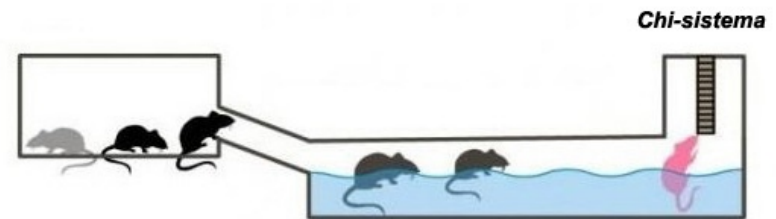

Duran experimenta fa-reveli ke ratas bu ko-swimi fo fan. Li kwasi distribu sosiale ruolas: ye 2 exploter kel neva swimi, 2 exploti-ney swimer, 1 nodepende swimer e 1 buswimi-she “gunah-bakra” (pa inglish: *scapegoat*).

Prosesa de fan-chiing eventa pa sekwi-she dao. Dwa exploti-ney

rata plunji inu akwa fo pai fan. Wen li returni kun fan, dwa exploter bati li e pren fan fon li. Sol afte ke exploter satifi exploten wan darfi chi fan kel resti.

Ratas to exploter es neva plunji. Dabe satifi, li sol bati swimer oltaim. Nodepende swimer es aika forte, ta pai fan pa selfa e chi it pa selfa, bu dai a exploter. E den gunah-bakra oli hi bati. Ta fobi plunji e fobi pren fan fon otre, also ta chi sol kruma kel resti afte oli otre rata.

Same distribusa de ruolas – 2 exploter, 2 exploten, 1 nodepende wan e 1 gunah-bakra – repeti i in 20 otre kafsa.

Dan investiger plasi 6 exploter inu un kafsa. Ratas batali duran ol nocha. Pa sabah en-ye same distribusa de ruolas.

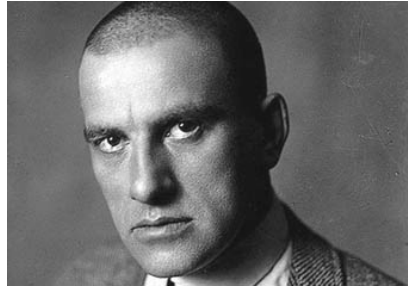
Oni pai same resulta al plasi i 6 exploten inu un kafsa, i 6 nodepende wan, i 6 gunah-bakra.

Fa-reveli: kwel unkwe bin bifoo-ney status de ratas, li sempre ridistribu sosiale ruolas.

Interes-nem, analis de brein diki ke exploter hi fai stres zuy. Evidentem, exploter fobi lusi swa-ney status.

Vladimir Mayakovski

Fragmenta aus poema
"Badal in panta"

Yu dumi, es delir de malaria?

To bin hi,
in Odessa bin.

“Me ve lai klok char”, shwo-te Maria.

Sem.
Ot.
Nin.

Yo aksham,
desembalik, gadle,
inu nocha-dashat
fa-wek in tumanes.

Baken mlan bey
fai ha-ha-ha
kandeldanes.

Nau den me yu bu wud rekoni:
zai gemi e torsi
masbutnik gao.
Den kwo mog yao tal jen to monta?
E monta den mucho yao!

Fo swa selfa ya es nomuhim
i to ke es bronse,
i to ke kordia es kwasi fer-ney.
Al nocha oni yao inu koysa karim,
koysa mole,
gina-ney.

Ewalaa,
gro-grannik,
me gorbi an winda,
zai fusi bay frenta den glas karke.
Ob luba ve bi? Ob non?
Kwel hi –
gran? o tanike?

Snova e snova
me weiti for,
fas kontra fas
kun pluva spoti-she,
snova e snova
me audi for
onda-guruhing de urba shumi-she.

Midnocha turan,
kun sikin lopi-she,
trefi ta, kati!
kili! ruini-ney!
Ek-lwo to baji da klok shi-dwa
kom kapa de morta-puni-ney.

On glas de winda
pluvinkas grey
kunplaki, grimasi om povre fata.
Oni mog dumi, to wuli kimeras
De Paris-ney Katedral de Bohmata.

Dammenina!
Kwo, i se hi bu basta?
Muh sun deformi por kraisa.
Me audi:
kyetem,
kom morbi-sha fon kama,
nichsalti un nerva,
poy nove traisa,
nervas en-lopi ahir-adar,
yoshi nove nervas alarmen,
li oli lopi pa fule garbar
al gro-ney denada larmen.

Krushu da stuka in sub-ney etaja.

Nervas salti pagalem!
Gran-las, syao-las, mucho-las,
li salti til sta topale!

E nocha in shamba es nochalik,
nochalik, -
bu mog da oko fatigen vidi
fragmentas.

Turan dwares tuk-tuki,
kwasi gastaguan
tuki bay dentas.

Zin da yu,
agude kom bu jan kwo,
al tormenti gamusa-gantas,
yu shwo:
«Apropoo,
me zin gama».

Wel, zin ba.
Normal.
Me toleri.
Yu vidi – me es ya trankwilen,
ga kom pulsa de mortifen.

Kelke anekdot

Molya shwo a mursha:

- Pepe, ob yu merki ke nuy man-visin kisi suy molya kada sabah bifoo go a gunsa? Way yu bu zwo lo same?
- Kara, ob yu verem yao ke me kisi nuy gin-visin?

Un jen zin animal-shop, dabe kupi papagay.

- Papagay ye?
- Papagay yok, bat ye sey ulu.
- Ta shwo ku?
- Non, bat ta audi gro-atentem.

Dwa jen in un auto:

- Bye raki tanto kway! Al kada turna me klosi okos!
- Aa, yu toshi!

El-sega (elektre sega)

Un man kupi un el-sega in shop, go wek, poy afte kelke taim returni a shop kun kupen sega.

- Hey, yu shwo-te a me ke sey sega kati 100 baum per ora. Me probi-te it: it kati sol 10 baum per ora!
 - Plis bu nokalmi. Nu sal probi it nau.
- Vender mah-on sega-motor. Al audi shum de motor, kuper shwo:
- E sey shum, kwo es?

Morti-she mursha shwo a molya:
- Bye plaki, yu ve gami snova, zaruu!

Ela:

- Es buposible! Magari yu morti-te vaika pa 10-15 yar pyu ranem...

Dialoga:

- Yu samaji ku... Nu kwereli oltaim... Shayad nu bu mog bi pa hunta...
- Ob yu pri chi dolchekirsa?
- Ya.
- Ob yu ausspuki kerna al chi?
- Naturalem.
- In jiva es lo same... Lerni ba ausspuki kerna e pri chi dolchekirsa pa same taim.

Un yungina zai sidi on bencha e plaki gro.

Un syao boy zai raki pas pa syao bisikla. Lu kwesti yungina:

- Tia, way yu plaki?

- Yu bu ve samaji, - yungina shwo. – Nulwan lubi me, nulwan nidi me.

Boy kan ela seriosem:

- Ob yu he kwesti kadawan hi?

Oni kontinu ba deskriba de lidepla-gramatika pa lingwa lidepla selfa.

Kom pinchanem, nu utilisi mucho exampla fon textas kel existi pa lidepla. Kurte nam de texta es indiken in skobas tuy afte exampla: Alisa — Alisa-ney aventuras in Divalanda, Oskar — Oskar e rose dama, e tak for.

Kwo-worda do prope signifa Kwo-worda-finika

Kwo-worda fini zuy oftem pa "a" oda pa konsonanta (yedoh pinchanem bu "b", "g", "d"):

lingwa, gramatika; vagon, situasion, aksham; profesor, dwar, nivel; mes, fish; chokolat, handak, taraf.

Kwo-worda mog fini yoshi pa otre vokala:

kino, oko; shampu, madu; kafee, shosee; mani, gari, taxi; chay, skay.

Worda *ski* hev same forma kom kwo-worda e kom zwo-worda.

Expresa de gramatika-signifa

Basike forma de kwo-worda bu maini nul osobe gramatika-signifa. Yedoh, si treba, oni mog spesifi it.

Maiste kwo-worda hev 2 forma: basike forma e pluri-forma.

Namba

Fo spesifi solitaa de kosa, oni yusi:

- kwanto-worda "un": *un flor*
- partikla "-ge" ("un individuale kosa"): *flor-ge*

Fo spesifi pluritaa oni yusi:

- kwanto-worda: *dwa flor, pluri flor,*
- osobe pluri-forma.

Fo mah pluri-forma treba adi:

- s (fo kwo-worda kel fini pa vokala):
lingwa – lingwas; boy – boys;
- es (fo kwo-worda kel fini pa konsonanta):
aksham – akshames.

Pluri-forma yusa

Oni bu yusi pluri-forma, si temi om klas de simile kosa:

Yan chi bush. (= Oli / eni yan chi oli / eni bush.)

Amiga sempre helpi. (= Eni / kada amiga sempre (mog) helpi.)

Bobra es animal. (= Kada / eni bobra es animal.)

In aira maus yok, es ver, bat yu wud mog kapti watwat, e to es hampi sama. Bat ob kota-ki chi watwat-ki? (Alisa) (= eni kota-ki)

Oni pinchanem bu yusi pluri-forma afte eni pluritaa-indiki-she worda (kwanto-worda kom *dwa*; inplas-kwanto-worda kom *mucho, kelke, shao, ambi*; kwo-worda kom *grupa de, menga, para*; hu-yuan do pluri-forma kom inplas-kwo-worda *nu, li*):

Shi-pet jen on sunduk de morte wan, Yo-ho-ho e un botela rom. (Isla)

Es ya gro-hao nocha, bu ver? Ye tanto mucho stara pa skay! (Ulichanski)

Yu vidi, sikom tanto mucho gro-strane kosa he eventy yo, Alisa en-dumi ya ke muy shao kosa es verem noposible. (Alisa)

Afte kelke dey me snova vidi Barbarka bli nuy dom. (Ulichanski)

Magari oli adulta jan se! (Alisa)

Sey jenta es hao guner. ("Jenta" maini jenes, menga jen, grupa de jen)

Li es hao jen, Oskar. Muy hao ya. (Oskar)

Oni mog yusi pluri-forma afte inplas-kwanto-worda (*mucho, shao*) fo indiki ke temi om kontibile kosa (wen es muhim):

shao ananas = shao ananases (om individuale fruta) / *shao de ananas* (om fruta-molika)

mucho fish = mucho fishes (om individuale fish) / *mucho de fish.*

Oni pinchanem yusi pluri-forma al shwo om ti hev para na kwo-worda (*okos, labas, handas, plechas*)

Ewalaa ela fai un gro-ajibe myen do extenden labas, e me samaji ke ela expekti kisa. (Oskar)

"Es zuy muhim gavaha ke nu he audi til nau," Rego shwo al froti handas. (Alisa)

"E iven si me wud pai mah may kapa tra," povre Alisa dumi, "ye nul utilitaa in kapa sin plechas..." (Alisa)

Sexu

Gramatike sexu in lidepla yok. Also fo oli buanimi-ney kwo-worda oni yusi inplas-worda *it* (neva *lu* o *ela*).

Maiste ti signifi jen o animal na kwo-worda bu maini definen sexu. Also "*doga*" maini eni dogo, "*studenta*" maini eni studenta (boy o gela).

Si treba spesifi sexu, oni yusi:

- partiklas *man-* / *gin-*: *man-doga* / *gin-doga*, *man-studentas* / *gin-studentas*, *man-gova* / *gin-gova*.

- replasa de *-a* bay *-o* / *-ina* (oda ada de *-o* / *-ina*): *doga* - *dogo* / *dogina*; *studenta* - *studento* / *studentina*; *ateista* - *ateisto* / *ateistina*; *gova* - *govo* / *govina*.

Dina es nuy kotina. (Alisa)

E Winni, to es nam de un bernina in zoo. Zuy hao, zuy karim bernina. (Winni-Puh)

E pa fin de ol gran prosesion ye REGO E REGINA DO KORDIA. (Alisa)

- *Ob yu sal presententi a nu yur amigina, Oskar?*

- *Ela bu es may amigina.* (Oskar)

Sher Khan es tigro kel jivi bli Wainganga riva, pa dwashi milya fon guha. (Maugli)

Merki ba ke oftem bu treba spesifi sexu:

Den Rose mama, me bu presententi ela a yu, Boh, ela es ya yur hao amiga, sikom ela hi he proposi ke me skribi a yu. (Oskar)

Juchka es intele dogo.

Kelke ti signifi jen na worda maini definen sexu: *gina* / *man*, *gela* / *boy*, *molya* / *mursha*, *mata* / *patra*, *oma* / *opa*, *docha* / *son*, *kindocha* / *kinson*, *tia* / *onkla*, *madam* / *sinior*.

Kasu

Osobe kasu-forma in lidepla yok. Worda-ordina hi defini funksion de kwo-worda: hu-yuan pinchanem fa-plasi bifoo zwo-worda, kwo-worda - afte it:

Mata lubi me. (mata - hu-yuan, me - kwo-yuan)

Me lubi mata. (me - hu-yuan, mata - kwo-yuan)

Otre-kasu-ney signifa fa-expresi bay konekti-worda (kel fa-plasi bifoo kwo-worda):

Me dai kitaba a sista.

Me hev dona fo sista.

Me shwo om sista.

Me yao go kun sista.

Me bu mog lai sin sista.

Unves pa oton ta shwo a swa: "Wel, basta!" (Ulichanski)

Sembli a ela ke nixa simile haishi bu gwo ye pa munda!
(Ulichanski)

Primem ta dumi om Kristofer Robin. (Winni-Puh)

Ob yu yao ke Sandrina go kun nu inu yur shamba? (Oskar)

Bat ta fobi lengitura: ta es ya sin shu e nal. (Ulichanski)

Rose mama zwo yoshi un tasa de garme chokolat fo me.
(Oskar)

Pertena-relata fa-expresi bay konekti-worda de:

Es kitaba de sista.

Ela warni me delikatem ke tasma de gaobuta pa lefte avangamba de may stula es defai-ney. (Ulichanski)

Yoshi oni mog mah kwel-worda bay yusi partikla -ney:

Es sista-ney kitaba.

Ta onpon ti me he doni na gaobutas a avangambas, e gaobutas de Martushka-ney brata Roberto a bakgambas.
(Ulichanski)

Si worda-ordina shanji por koy kausa (pa exampla por emfasa) e kwo-yuan geti bifoo zwo-yuan, gai pon partikla *den* bifoo muvi-ney kwo-yuan:

Den yu me lubi, sol den yu.

Den sey fabulas elay opa he rakonti a ela. (Ulichanski)

E yu shwo ya ke to bin limonada. Me nopri hi it. Den malina-ney-la osobem. (Ulichanski)

Soldatas silensi e kan Alisa, sikom evidentem den ela Regina he adresi. (Alisa)

Shanja de hu-yuan-ney plasa es oftem ga klare por kontexta:

- *Swasti!* - *shwo toy syao boy.* - *Meteo...* - *ta begin.*

- *Way yu bu fini e go wek?* - *shwo sinmuva-ney figura, evidentem in stasa de apena represen furia. (Buv.jen)*

Tal worda-ordina-shanja oftem eventi in poema. Pa exampla:

On akwa lentem glidi nu

sub golde surya-ray. (Alisa)

Glimi, glimi, watwat syao!

Kwo yu zun — se jan me yao. (Alisa)

Yedoh si treba aksenti hu-yuan-funksion, oni yusi partikla *da*:
Mata samaji me pyu hao kem da yu. (=Mata samaji me e yu samaji me.)

Mata samaji me pyu hao kem den yu. (=Mata samaji i me i yu.)

Pa norda den sey leta lekti da Nordik kel he bikam plunjer.
(Ulichanski)

Komo unkwe fobisen me es bay marjen do un gamba, me fobi den kapitan selfa mucho meno kem da oli kel koni ta. (Isla)

Kwo-worda-replaser

Dabe bu repeti same kwo-worda, oni mog yusi replaser *la / las*:

Yu vidi dwa winda. La leften es de may shamba.

Hir ye mucho kitaba. Las on tabla, yu mog pren li.

Sol un fabula, la om mar-morba, ta rakonti it til fin, sikom mar-morba bu lasi ta en-somni. (Ulichanski)

"Me wud mog rakonti may aventuras, las depos sey sabah," Alisa shwo idyen timidem. "Bat bu ye sensu in rakonti om yeri-ney-las, bikos dan me bin otre persona." (Alisa)

Afte kwel-worda replaser oftem fa-skribi kun haifen:

Dai a me kitaba! – Kwel? – Sey-la on tabla.

Dai a me kitabas! – Kwel? – Sey-las on tana.

Walaa dwa kitaba. Sey-la es hao e toy-la es buhao.

Walaa daftas. Sey-las es fo skribi e toy-las es fo rasmi.

Tia Emma, toy-la kel hev blu har, he doni a li un lemar. (Ulichanski)

Nu bildi aus plei-brik un gao tawa kel inklini idyen, kom Pisa-ney-la, bat it rupti por lwo: nu bu es ya in Pisa. (Ulichanski)

Se kausi kelke shum e garbar: gran faulas shakwi ke li bu he pai senti gusta, e syao-las hev mushkila al gloti, also oni treba klapi li pa bey. (Alisa)

"Wel, om Swate Doga," ta shwo, "ta es ya buhao wan; bat toy-las kel he sendi ta, li es ya pyu bade." (Isla)

Kwo-worda-wordakin (prefixa, sufixa)

Prefixa

pre- - signifi kosa o wan kel es avanen, bifoo la signifen bay originale worda:

prenam (un-ney nam kel es bifoo familianam)

prejuda (to ke oni dumi bifoo vidi)

pregoer (wan kel go avanen)

pra- - signifi rishte kosa o wan kel bin bifooren

prajen (ti bin bifooren na jen)

prajanmer (janmer de janmer)

pralingwa (rishte lingwa kel bin bifooren)

yun- - signifi kinda

yunkota (kota-kinda)

Brigit es tri-mes-ney yundogina kel karesi-lisi oli - es ya normale, oli yundoga dulefai. (Oskar)

dus- - buhao kwalitaa, oftem maini baditaa

dusfauha (nopriate fauha)

dusfama (buhao fama)

dustaim (buhao taim, taim do buhao eventa)

Es ya super gro-hao, tu jivi in gamitura! Sobreolo afte petshi yar, al menga dusproba baken. (Oskar)

Ob me es kurupe? Ob fon me ye dusfauha? (Oskar)

Ti vidi ta al fa-nocha na kindas fai dussonja. (Buv.jen)

Afte lifti trifenka de swa sobre arda, ta begin swingi ahir-adar, kom fukiflor sub feng, ta kan Rikki bay serpenta-ney dusokos kel sempre resti same kwo unkwe serpenta dumi. (Rikki-Tikki)

Sufixa

-kin - fa-syao-nesa (do nove kwalitaa)

domkin (bildura kel simili dom, es meno gran kem dom, e gei yusi bu fo jen bat, pa exampla, fo legum-kyar o koy otre kosa)

Ela bu pai kapti nixa, bat ye ek-kraisa, suon de lwosa e tintina de rupten glas. Also Alisa konklusi ke ta he lwo inu gurka-domkin o koysa simile. (Alisa)

Yedoh pa sey ves on it ye un botelakin ("kel sertem yok bifooben" — Alisa shwo) kun papir-label ligi-ney pa suy galsa. (Alisa)

-gron - fa-gran-nesa (do nove kwalitaa)

dentagron (osobe gran denta she animal, pa exampla las de elefanta)

E om swa-ney dwashi-yar-ney kompeta kun Sinkler Diabolina, un niderland-gina do dwa kulagron inplas mamila. (Oskar)

Elefanta dai shwo: "Es fingron to popa!" Kurtem, un jirafa lwo in lubi antilopa. (gana)

-inka - syao parta-ki

sneginka (un syao parta de snega, snega-ge)

Pa exampla, imajini ba ke es klok nin pa sabah, taim fo begin lesan; yu treba sol hamsi-anshi a Taim, ewalaa diker en-roti kway! Afte un taiminka es klok un e haf, taim fo deyfan! (Alisa)

Ob yu fogeti komo nu he pasi vakasion pa hunta? Me hev ramla de mar in may posh. Kada ramlinka mah me remembi to. (Ulichanski)

-tot - integritaa

rishtatot (oli rishta)

"E oo, may povre handas, komo es ke me bu mog vidi yu?" Ela muvi li al shwo, bat bu resulti nixa krome koy sheiking miden liftot in dalitaa. (Alisa)

May syao Oskar, yu hev ya leve ostatot e bu mucho masu, bat tu fa-pri bu es dela do osta e masu, treba hev merita de atma. (Oskar)

-menga - koy namba o masa de simile kosa:

moskamenga (mucho moska pa hunta);

jenmenga (mucho jen pa hunta, pa un loko).

Poy vere jenmenga en-ye. Li oli lai: doktor Dusseldorf, shefnana, wahtinana, servinana. (Oskar)

Es gran garden, sol haf-kultivi-ney. Dar ye bush de rosa "Marshal Niel", gran kom tinza, ye lima e oranja baum, bambumenga e densika de gao herba. (Rikki-Tikki)

Raterford slu sey murmuring e kun astona merki, ke Jefferson shwo ga sinsensu-ney wordamenga. (marjen)

-dan - kosa ke oni yusi fo kipi koysa

nayudan (koysa ke oni yusi fo kipi nayu)

Kan! Li he returni nuy sikin e tabakdan a nu! (marjen)

Sekwi-she gavaher es Dukina-ney kuker. Ta porti pepadon in handa, e Alisa gesi hu zai lai iven bifoo ke ela zin sala, por ke jenta bli dwar begin chihi oli pa same taim. (Alisa)

-ista - wan kel zun koy profesion o fai koy doktrina

dentista (leker do denta)

turista (wan kel safari)

terorista (wan kel terorisi koywan, kel fai dashatival dela)

- *Kech to luching.*

- *Me bu kredi!*

- *Kechista me es! (Oskar)*

Maus shwo: "Oo sinior, lasi plis me go for. Ni judista hir yok, ni ya juri nullok, oni fai judidela bu mog!" (Alisa)

-*er* - wan kel zwo koysa

banker (wan kel gun in banka), *politiker* (wan kel fai politika), *historier* (wan kel zun historia), *milioner* (wan kel hev mucho mani, pyu kem milion), *yuweler* (wan kel zun yuwela)

Ta es topale pa un pata depos janma. Por to hi ta kili sol pashu. Nau Wainganga vilajer iri om ta, e ta lai ahir fo irisi nuy vilajer. (Maugli)

Ol garden yo jan om morta de Nag, bikos brumer he lansi suy korpa a laza monton. (Rikki-Tikki)

Koyves ambi varianta (-ista / -er) es posible:

programer, programista (wan kel programi, o zun programa)

-*nik* - wan do koy osobitaa, wan pri-she koysa

kurajnik (wan do kuraja), *ginnik* (wan kel pri ginas)

Jovanino to sinkuydnik es gro-safarnik. (Rodari)

"Nu to sportnik es abyasen a olo," beybao deklari. "Nu porti olo, nu toleri olo." (Ulichanski)

"Pa toy taraf," Kota shwo al mavi desne pata, "Shapnik jivi." (Alisa)

-*yuan* - wan kel gun koylok, in koy organisasion:

kafeeyuan (wan kel gun in kafee), *shopyuan* (wan kel gun in shop), *partiyuan* (wan kel perteni a partia)

Pa fin polisyuan lai. Lu en-stan pa daokrosa e en-reguli trafik. (Rodari)

"Ya, ya," oli kortayuan shwo, obwol vidi nixa, por ke nixa ye. (N.klada)

Nu zin tram. Tramyuan fa-reveli zuy latif gina pa munda. (Ulichanski)

-*guan* - osobe organisasion kel funksioni in osobe loko o bildura:

fanguan (a wo oni lai fo chifan), *kitabaguan* (a wo oni lai fo pren kitaba fo lekti)

Me shwo ke me bu koni nul Bili e ke sey tabla es fo un gasta kel habiti in nuy gastaguan e ke nu nami kapitan. (Isla)

In farmakguan de Swatberilok bu wud ye iven haf de tanto mucho botela. (Buv.jen)

Partikla (gei skribi kun haifen):

gro- - fa-gran-nesa (sin nove kwalitaa):

gro-okos (gran okos)

E Kanari to mata voki suy kinda pa tremi-she vos: "A dom, kares! Es ya gro-taim fo ke yu oli fai kama!" (Alisa)

Ye sol dwa kreatura kel bu chihi: to es kuker e gran kota kel zai lagi on ochak al hev gro-smaila fon un aur til otre-la. (Alisa)

Es muy lenge hima do longe gro-frosta e forte feng. (Isla)

"Sher Khan fai gro-honor a nu," Patra Wulfa shwo, bat suy okos es muy ira-ney. (Maugli)

-*ki* - fa-syao-nesa (sin nove kwalitaa)

doga-ki (syao dogo)

Also berna-ki nami Winni-Puh e yu samaji ya way. (Winni-Puh)

Maugli haishi zai plei kun ronde ston-ki e bu merki ke wulfas

lai e kan ta, un afte otre. (Maugli)

Es nuy mangusta snova, Alis. Gayar-ki yus he salvi nuy jiva. (Rikki-Tikki)

-si - similitaa (pa funksion o pa forma)

kitaba-si (ti simili kitaba na koysa)

Atmosfera fa-buhao. Me toki-te om se kun may amiga-si Bekon. (Oskar)

Tuy ke ela shwo se, koysa ga nopinchan eventi. Kama-kapras fa-jami inu monta-si kel tuy salti sobre kama-borda on poda. (Buv.jen)

Afte se ta snova begin luli bebi al gani luligana-si e al ek-sheiki ta gro pa fin de kada linia. (Alisa)

stif- - nohema-ney rishtitaa

stif-mata (nove molya de patra fo patra-ney kinda)

-inloo - budireke rishtitaa (forma do shwosa)

brata-inloo (tia-son, onkla-son)

Papa antilopa-ney den son-inloo bu nidi: tanto longegalsa-ney ke oli rishta ridi. (gana)

fuy- - expresi nafra o baditaa

fuy-jen (nafra-ney e / o bade jen)

Ela zai lagi in kama kom ti zai weiti prinsas na

Blansnegina, al ke oli sey fuy-gnom dumi ke ela es morte. (Oskar)

shma- - expresi neglekta, bicha

shma-kaval (magre, feble, morbe, bu godi-she kaval)

Me musbi es Amalia, also me ve majbur jivi in toy shma-dom-ki, e hev hampi nul pleika, e, oo, ve treba lerni gro-

mucho leson oltaim! (Alisa)

- Me es povre jen, yur Mahantaa, me es shma-jen... - ta en-shwo.

- Yu es shma-shwoer! - Rego shwo. (Alisa)

Shma-vidiwat. Griva-ney vidiwat. Dashat. (kartun)

Karesi-forma

Oni mog kurti worda al adi -i, tak hi karesi-forma en-ye:

mama => mami

doga => dogi

yunkota => yunkoti

Yedoh ta es ya prival yundogi! (Alisa)

Kompari: *doga-ki* (eni syao dogo) - *dogi* (ti gei karesi na dogo)

Karesi-forma de prope nam:

Robert => Robi

Dimitri => Dimi

Attilio => Ati

Oxana => Oxi

Natalia => Nati

"Unves ye tri sista-ki," Somnimaus begin al hasti gro, "kel nami Elsi, Lisi e Tili." (Alisa)

Koyves partikla -ki fa-yusi inplas: *Lena-ki* (inplas "Leni").

Bordas e limitas Gana bay doiche ganerina Dota

*Tradukten bay
Egil Miller*

Hu ye inen?
Hu ye ausen?
Me rasmi un linia,
yu bu darfi krosi.
Dar miti aira e aira,
dar miti landa e landa,
dar miti derma kun plumba.
Wo es uupara, wo es nicha?
Hu'd mog shanji to
kwo eventi in landas
pa ley bordas?
Ye Frontex*, oni mah jen bak,
ye baranas, armas,
konferensas om refujer-protekta.
Mediteran mar bikam masa-kabra.

Ye bordas.
Li dukti a nasionalisma kun
pagale sekwitura.
Oni yoksuni jen de raitas
sol bikos li lai fon koy otre loko.
Ye ya limitas.
Ob yu mog a me jawabi,
kwo es verem problema selfa:
ke ye bordas
o ke ye limitas?

REFRENA:
Me deregistri swa,
me yao pasporta
in kel «Arda-jen» es skriben.
Ga simplem «Arda-jen».
Shwo a me plis, awo treba go.
Me deregistri swa,
me reregistri swa,
bu mog tro mushkile to bi.
Skribi dar sim «Arda-jen».

Nu rasmi un borda in skay,
un Boh es hir e Otre es dar.
Poy oni ugrosi nu bay draka,
Es sempre tak e fo sempre tak.
Koysa pyu hao mus ye.
Salam bu es bringen bay wan fon Boh.
Nu longem, duran para mil yar
gwo probi kun bordas.
To dai a nu mucho mortes.
Ya, naive me es,
bat fo me es egal:
me jan ke fo me es basta!
Me zai shuki toy landa
in kel kada jen
pa same sitisenta sta.

REFRENA

Me klosi dwar, jui kyetitaa,
koyves me mus sta pa sole.
Kadawan hev limita kel kuti ta,
kel mah ta anchun fon olo.
Sertem, kada ataka
an jen es krimen,
violati gro jen-ney raita.
Bat way oni protekti stata-bordas tan' hao
e limitas de jen tan' buhao?
Bu inter landas konsenta mus ye
om relata de simple jen:
spikatel bu ve dai efekta:
to ke treba es jen-respekta.
Ye ya limitas.

*Frontex – guan do Europa-ney bordas kel mus kontroli
akses inu Shengen zona

Dwa fabula bay bratas Grimm

*Tradukten bay
Hari Peker*

Kisan e bes

Unves ye un intele e durte kisan-ki, oni mog rakonti mucho om luy shalas. But zuy jamile rakonta es, komo lu shali om bes e mah ahmak aus ta.

Undey kisan-ki kultivi-te agra e tayari fo go a dom wen half-luma yo lai. Ewalaa lu vidi monton de agni-ney gual miden lu-ney agra. Wen lu go astonaful adar, syao swate bes zai sidi uuparen on nakala.

„Shayad yu sidi pa tresor?“, kisan-ki shwo.

„Exaktem“, bes jawabi, „pa tresor kun pyu golda e argenta kem yu vidi-te duran ol yur jiva-ney taim“

„Tresor loki pa may agra, also me posesi it“, kisan-ki shwo.

„It ve bi yur-la“, jawabi bes, „si yu dai a me un dwafen de to ke agra mah-kresi duran dwa yar. Den mani me hev sufem, bat me hev appetit fo arda-ney frutas.“

Kisan-ki konsenti aranja. „Dabe nu bu ve disputi al parti“, lu shwo, „enisa sobre arda ve bi yu-ney e enisa sub arda ve bi me-ney.“

Bes pri to hao, bat durte kisan-ki semeni repa.

Wen rekola-ney taim lai, bes apari e yao pren frutas. Lu sol findi hwan fadi-she lifes e kisan-ki ga joisafulem auskavi luy repas.

„Pa sey ves yu he hev avantaja“, bes shwo, „bat pa lai-ves to

bu gai bi valide. Yu-ney es to kel kresi sobre arda e me-ney es to kel es sub arda.“

„Toshi es hao“, jawabi kisan-ki.

Wen taim fo semening lai, kisan-ki semeni wit inplas repa. Poy fruta maturifi, kisan-ki go a agra e kati fule stemes til arda.

Wen bes lai, lu findi nixa exepete slama-borsta e furia-nem desendi inu monta-gap. „Tak hi oni gai trompi foxas“, kisan-ki shwo, go adar e pren tresor.

Dolche kasha

Mucho yar bak ye un povre, bat karim gela. Ela jivi sole kun elay mata e ambi hev nixa fo chi. Also kinda go inu shulin fo shuki chiwat. Dar ela miti laogina, hu jan ley beda e doni pot-ki a gela. Laogina talimi gela: si ela shwo „Pot-ki, kuki ba!“ dan pot-ki wud kuki hao dolche huanmi-kasha. Si ela shwo „Pot-ki, stopi ba!“ dan it wud stopi kuki. Gela returni a dom e bringi pot a mata. Depos dan mata e docha defai povritaa e hunga. Li chi dolche kasha tanto oftem kom li yao. Unves gela chu dom e mata shwo „Pot-ki, kuki ba!“ Pot-ki en-kuki e mata chi til ela sta sate. Nau ela yao stopi pot-ki, bat fogeti worda. Also pot-ki kuki for e kasha asendi sobre pot-ney borda e it kuki oltaim, fulisi ol kukishamba, poy ol dom, poy dwa-ney dom, poy gata, kom si it wud yao mah-sate tote munda. Es gro-disasta e nulwan jan komo helpi. Pa fin, wen sol un dom resti sin kasha, gela lai bak, shwo simplem: „Pot-ki, stopi ba!“ Also pot-ki stopi kuki. Eniwan hu yao zin urba nau mus chi swa-ney dao tra sey kasha.

Luba to Energia

bay Pier Teyar de Shardin
(Pierre Teilhard de Chardin)

Fragmenta aus kitaba «Fenomen de Jen» (1938-1940)

Pinchanem nu kaulu (e kun kwel fainitaa d'analisis!) sol luba-ney sentimental taraf: oli joisa e griva den kel it bringi a nu. Dabe determini zuy gao stadias de developa de jen-fenomen, treba ke me studi hir den naturale dinamika de luba e it-ney evolusion-ney signifa.

Kaulu-ney kom biologike realitaa pa suy fulitaa, luba (to es blisitaa de un jivika a otre) ye bu sol she jen. It representi generale kwalitaa de ol Jiva, e kom tal it existi, in farke grada e forma, she oli sekwa-ney inkarna de organisen materia. She mamiler, kel es ga blise a nu, nu fasilem rekoni it-ney diverse kwalitaas: sexuelle pasion, mata-ney o patra-ney instinkta, sosiale solidaritaa etf. Pyu dalem o pyu nichen pa Jiva-Baum analogitaas fa meno klare. Li feblifi til bikam buperseptibile. Bat hir nu gai repeti lo shwo-ney in chapta «Lo inen de kosas». Si pa zuy niche, bat yo en-existi-she stasa de organisa, molekula bu wud hev sertene inkлина fo uni, dan luba bu wud mog fisikem apari she nu, in jen-stasa. Pa fakta, dabe sertem konstati exista de luba she nu, nu mus suposi it-ney exista, amini pa embriolik forma, in olo hi kel ye. E ver, observi-yen sirkum nu den kunfluen kresa de konsas, nu vidi ke it ye kadalok. Platon in swa-ney sinmorte «Dialogas» he yo senti e expresi to. Pyu tardem, filosofia de Mide Epoka pa fakta returni a same idea via dumer Nikolaus Kusanus. Dabe Munda kompletifi, fragmentas de Munda zai shuki mutu via forsa de luba. E hir metafa yok, hir ye mucho

meno metafa kem in poesia. Ob es forsa, ob kurvitaa, ob universale atrakta de kosas kel astoni nu tanto, - es sol otre taraf o shada de to kel realem muvi natura. Dabe detekti «sursa-ney» energia de kosmo, treba, sikom kosas hev inen-taraf, desendi inu interne zona de spiritu-ney atraktas.

Luba in oli swa-ney nuansa es nixa otre kem trasa, pyu o meno direkte, lyu-ney in kordia de koy elementa bay psikike konverga de universum.

Si me bu galti – walaa toy luma-ray kel mog helpi nu vidi pyu klare den lo sirkum.

Nu sufri e nokalmi al observi ke moderne traisa de jen-kolektivisa dukti, malgree teoria e nuy expekta, sol a degrada e opresa de konsas. - Yedoh, til nau, kwel hi dao nu gwo pren fo unisi nu? Defenda de materiale hevsa. Kreata de nove industriadomen. Pyu hao kondisiones fo klases e nasiones kel sta pa bade posision... Walaa toy sole e dubival grunta on kel nu gwo probi blisifi a mutu. Diva yok ke, sekwi-yen animal-grupas, nu akti ga mekanikem, simplem por nuy duma-modus. Iven al gro-intelekte vigyan-ney akta (amini duran ke it es purem abstrakte) nuy atmas interakti sol oblikuem, bu direktem. Kada nove kontakta es danja de nove gulamta...

Sol luba, por toy simple kausa ke sol it hi pren e unisi jivikas in ley esensia, sol luba es kapable – lo kel es pruyen bay kadadey-ney anubav – tu kompletisi jivikas kom tales, unisi-yen li. E ver, pa kwel hi momenta dwa lubijen ateni zuy fule posesas de swa selfa? Pa toy hi la wen li lusi swa in mutu. Pa fakta, ob luba sirkum nu bu realisi pa kada dey e pa kada momenta, inen para, inen kolektiva, den toy magike, kwasi kontradiktive kosa de «personalisa» via «totalisa»? E to ke it kada dey zwo in syao

skala, way it bu mog repeti to un dey in skala de ol Arda?

Jenley; spiritu de Arda; sintes de individus e jenmines; paradoxe rekonsila de Elementa e Tota, de Untaa e Muchotaa: dabe oli sey kosa, ke oni kaulu utopike bat biologikem nesese, inkarni hi, sufi ya imajini ke nuy mogsa de lubi embrasi oli jen e ol planeta.

Bat, oni vud shwo a nu, hir yu yao zwo lo nopoulosible!

Lo zuy gran ke un jen mog zwo – es tu dai suy luba a un otre jen oda a kelke selekten jen. Kordia bu mog kapasu pyu, in it resti sol plasa fo lenge justitaa e lenge rasum.

Tu lubi olo e oli – es ya kontradiktive e false demanda kel dukti sol a to ke oni nu bu lubi nulwan.

Bat, me jawabi, si olo-embrasi-she luba es nopoulosible, dan kwo hi signifi, in nuy kordias, sey noresistibile instinkta kel dukti nu a unitaa kada ves ke nuy pasion en-jagi versu kwel unkwe direksion? Senta de Universum, senta de lo Tote: bifoo Natura, bifoo Jamilitaa, in Musika, in hom-siniansa – es olo expekta e senta de mahan Presensia. Exepti-yen mistiker e ley analiser, komo psikologia mog-te neglekti sey fundamentale vibra kel-ney timbra, fo treinen aur, fa-distinti pa basa, o pyunem pa sima de kada gran emosion? Resonansa kun lo Tote: es gro-muhim nota de pure poesia e de pure religion. Yoshi un ves, sey fenomen, janmen kun Duma e kresi-she kun it, mog expresi sol glube konkorda inter dwa realitaa: un los-ney partikla kel zai tremi al blisifi lo Reste.

Nu oftem opini ke luba de mursha versu molya, versu kindas, versu amigas e kelkegrad versu swa-ney landa, walaa oli naturale forma de luba. Yedoh in sey lista yok da zuy fundamentale forma de pasion: la kel unisi oli elementa inu Tota de konvergi-she universum, kosmike senta do blisitaa.

Universale, olo-embrasi-she luba bu es sol psikologikem posible, bat it es unike komplete e fin-ney dao de lubing ke nu hev.

E nau, afte ke nu samaji se, komo expliki to ke dushmantaa e hena sembli-shem zai kresi sirkum nu? Si tanto mahtaful posibilitaa de unifa ye inen nu, way it zai weiti, way it bu begin akti?

Sin duba, es simplem bikos, superi-yen «anti-personale» kompleksa kel paralisi nu, nu haishi bu he aksepti posibilitaa e realitaa de koy Lubi-she e Lubi-ney sobre nuy kapas, pa sima de Munda. Kolektiva, sikom it absorbi o semblem absorbi personalitaa, it kili luba kel wud mog janmi. In esensia, kolektiva es ausen luba. Walaa way filantropistas fai fiasko. Rasum es prave: tu dai swa a anonime menga es nopoulosible. Bat hay, kontrem, universum bikam la kun fas e kordia avanen, hay it personifiki fo nu. Dan tuy, in atmosfera kreaten bay sey ochak, atrakta de elementas en-kresi. E dan, sin duba, sub presa de konvergi-she Arda, gro-energias d'atrakta ek-apari, haishi somni-she energias d'atrakta inter jen-ney molekulas.

Deskovras zwo-ney duran laste sekla, li he bringi a nu, tra ley perspektivas de unifa, den nove e forte dranga a nuy senta de Munda, a nuy senta de Arda, a nuy senta de Jen. Se hi es kausa de gro-kresa de moderne panteisma. Bat sey dranga, si it bu dukti nu a Koywan, ve fini via snova mah-plunji nu inu super-materia.

Dabe fala kel ugrosi a nu wud transformi inu sukses, - dabe en-existi ko-operata de jen-ney monadas, - treba e sufi ke, prolongi-yen nuy jansa til laste limita, - ke nu aksepti e rekoni realitaa e radiatia yo nau in sey momenta de toy enigme Sentra de nuy sentras ke me nami Omega.

"Oskar e Rose Dama" es roman (segun defina de autor) bay franse skriber Erik-Emmanuel Shmidt do yar 2002. Kitaba es gro-populare in Frans e koni-ney in mucho landa.

Oskar es boy do 10 yar kel hev kanser. Ta rakonti om suy jiva in hospital. Kinda gei kuydi bay nana kel nami Rose Dama. Ela bikam dwa-ney mata fo Oskar. Ela hi proposi ke Oskar skribi leta a Boh.

Oskar e Rose Dama

bay Erik-Emmanuel Shmidt

Leta Dwa

Kare Boh,

Bravo! Yu es ya forte. Yu he doni jawaba a me iven bifoo ke me sendi leta. Komo yu zwo se?

Sedey pa sabah me plei-te shahmat kun Einstein, in reposishamba, ewalaa Popkorn lai, shwo:

- Yur mata-patra es hir.
- May mata-patra ku? Bu es posible. Li lai sol pa semdi.
- Me he vidi ley auto to rude jip do blan uupara.
- Bu es posible.

Me ek-lifti plechas e forplei kun Einstein. Yedoh may atenta fa-feble, e Einstein chi wek oli may figura, also me en-nokalmi yoshi pyu. Oni nami ta Einstein bu bikos ta es pyu intele kem otres, bat bikos suy kapa es do dwaple volum. Es muka por akwa inen. Afsos, si to wud bi por brein, Einstein wud mog zwo gro-gran delas.

Afte vidi ke me sal lusi geim, me fini plei e go a Popkorn-ney shamba kel-ney winda kan auto-parkilok. Ta bin prav: may mata-prata verem he lai.

Treba ya shwo, Boh, ke nu habiti dalem, me e may mata-patra. Bifooen, al jivi dar, me bu opini-te tak, bat nau, al jivi hir, me samaji ke es verem dale. Por se may mata-patra mog lai visiti me sol un ves per wik, pa semdi hi, bikos pa semdi li bu gun, wel, i me toshi.

- Yu vidi ke me bin prav, - Popkorn shwo. - Kwanto yu dai pur ke me he warni yu?

- Me hev chokolatka do nuta.

- E fraula ku?

- Yok.

- Hao, dan chokolat.

Sertem, me bu hev raita dai chia a Popkorn, sikom oni leki ta por obesitaa. Ninshi-ot kilo al yash de nin yar, e un metra shi chaure al gaotaa de toshi un metra shi! Sole klaida in kel ta fa-plasi fulem es sporta-klaida do amerikan polo. Yoshi it es do stripa-rasma kel mah me fai mar-morba. Honestem, sikom nulwan de may amiga-si (e me toshi) bu kredi ke ta mog fa-magre, e sikom nu piti ta por suy gro-hunga, nu dai a ta chia kel resti. Es ya lo tanike, un chokolatka komparen kun tal menga fet! Mogbi nu fai galta, yedoh mednana toshi fini mah ta gloti laxisika.

Me go a may shamba fo weiti mata-patra. Un-nem me bu merki komo taim pasi, por ke treba riladi spira, bat poy me samaji ke li hev-te yo stople taim fo lai a me.

Ewalaa turan me gesi wo li mog bi. Me chu inu koridor, e, afte en-sta sigure ke nulwan vidi me, me desendi sulam e pedi pa haf-tumitaa til doktor-Dusseldorf-ney ofis.

Ver ya! Li es dar. Ley vos fa-audi fon traen dwar. Me fatigi por desendi sulam, also treba koy taim fo mah kordia inu prave plasa, e sey dera bigari olo. Me audi to ke me bu gai-te audi. May mata zai gro-plaki, doktor Dusseldorf zai repeti: "Nu he zwo olo, kredi ba, nu he zwo olo", e may patra jawabi al haf-tufen vos: "Me bu dubi, doktor, me bu dubi om to."

Me zai resti al aur gluen-si a dwar. Bu jan kwo es pyu lenge, metal o

me.

Poy doktor Dusseldorf kwesti:

- Ob yu yao miti ta?

- Me bu hev basta kuraja, - may mata shwo.

- Bu gai ke ta vidi nu al tal stasa, - may patra adi.

Ewalaa me en-samaji ke ambi may janmer es fobnik. Lo yoshi pyu bade: li dumi ke me es fobnik toshi!

Sikom en-ye shum de muvi-she stula, me gesi ke li sal chu, e me ofni un-ney dwar kel fa-miti. Walaa komo me geti inu brum-lemar e pasi sabah-resta dar, bikos (mogbi yu, Boh, bu jan om se) brum-lemar ofni fon ausen, bu fon inen, kom si oni fobi ke duran nocha oli brum, dalwa e woshitrapa mog lopi wek!

Enikas, me bu fa-triste por majbur sidi klefen in tumitaa, por ke me ga bu yao-te vidi nulwan, e yoshi por ke may gambas e brachas bu obedi-te me hao afte anubavi-ney shok, to es afte audi to ke me he audi.

Bli middey me senti ke en-ye koy agita pa uupar-etaja. Me audi steps, un-nem pedi-she, poy lopi-she. Poy oni begin kraai may nam kadalok:

- Oskar! Oskar!

Me pri-te audi komo oni voki me. Me yao-te vexi ya oli pa tote Arda.

Poy me shayad somni-ki idyen, poy suon de kliner-to-madam-N'da-ney shu fa-audi. Ela ofni dwar, ewalaa nu ambi en-fobi gro: ela por ke ela bu expekti-te findi me hir, me por ke me he ga fogeti om ke ela es tanto swate. E om ke ela mog kraai tanto laudem. Poy vere jenmenga en-ye. Li oli lai: doktor Dusseldorf, shefnana, wahtinana, servinana. Ewalaa, inplas shatami me, kom me he expekti, li suluki kulpi-shem, e me senti ke treba yusi sey situasion tuy.

- Me yao vidi Rose mama.

- Bat a wo yu he fa-wek, Oskar? Komo yu sta?

- Me yao vidi Rose mama.

- Komo yu he geti inu lemar? He sekwi ku koywan? He audi ku koysa?

- Me yao vidi Rose mama.

- Pi ba glasa akwa.

- Non. Me yao vidi Rose mama.

- Chi ba idyen...

- Non. Me yao vidi Rose mama.

Granit. Roka. Beton-plata. Oni mog den nixa ya zwo. Me iven bu audi-te kwo oni shwo. Me yao-te vidi Rose mama.

Doktor Dusseldorf fa-konfusi bifoo swa-ney ko-gunjen por bi do nul autoritaa fo me. Pa fin ta tausian.

- Hay oni go voki toy dama!

Dan me konsenti reposi, e somni idyen in may shamba.

Al ke me en-jagi, Rose mama yo es hir. Ela smaili.

- Bravo, Oskar, yu pai-te mah swa-ney yaosa fulfil-ney. Yu he dai a li un gro-ney wangadarba. Yedoh resulta es ke oni he begin envi me.

- Es do spuka-ney muhimtaa.

- Li es hao jen, Oskar. Muy hao ya.

- Fo me es do spuka.

- Kwo ye?

- Doktor Dusseldorf he shwo a may mata-patra ke me sal morti, e li fugi. Me heni li.

E me rakonti a ela olo, detal-nem, kom a yu, Boh.

- Wel, - Rose mama shwo, - se mah me remembi om may batala in Betun kontra Sara Yup La Bum, kechista kel gwo lubriki swa-ney korpa bay olea e batali hampi nude. Oni gwo nami ela angila de ringa, ela glidi ya aus brachas wen oni tray graspi ela. Ela gwo kompeti sol in Betun wo ela kada yar gwin Betun-kopa. Bat me toshi yao-te gwin Betun-kopa!

- Kwo yu zwo-te, Rose mama?

- May amigas lansi menga farina an ela afte ke ela apari on ringa.

Olea plus farina es ya hao kuta. Afte dwa proba me bay dwa muva mah ela lwo on tapis, den ela to fama-ney Sara Yup La Bum. Afte to oni fini-te nami ela angila de ringa, oni en-nami ela panisen treska.

- Skusi, Rose mama, bat me bu vidi mentaliga.

- E me hi vidi it ga hao. Sempre ye chudao to resolva, Oskar, koylok sempre ye farina-sak. Yu mus skribi a Boh. Ta es pyu forte kem me.

- Iven in kech?

- Ya. Iven in kech. Boh pai kwo ta yao. Probi ba, may syao Oskar. Kwo he mah-triste yu zuy?

- Me heni may mata-patra.

- Dan heni li for gro.

- Ob yu hi shwo se a me, Rose mama?

- Ya. Hay yur hena kresi. It ve bi fo yu kom osta fo doga. Afte fini glodi it yu ve vidi ke to bu hev-te sensu. Rakonti ba olo a Boh e in yur leta pregi om ke ta fai-dai a yu un visita.

- Ta janmog muvi ku?

- Pa ta-ney modus. Bu oftem. Iven rarem.

- Way? Ob ta zai morbi toshi?

Ewalaa, por sospira de Rose mama, me samaji ke ela bu yao-te konfesi ke yu, Boh, toshi sta buhao.

- Yur mata-patra, Oskar, ob li bu gwo shwo om Boh a yu?

- Atarafi ba li. May mata-patra es ya ahmak.

- Sertem. Bat ob li bu gwo shwo om Boh a yu?

- Doh. Un ves. Bat sol dabe shwo ke li bu kredi in ta pyu. Li kredi in Opa Frosta.

- Ob li es tanto ahmak, may syao Oskar?

- Imajini ya ba! Undey me lai fon skola e shwo ke gai ya fini fai pumbitaa, ke me, kom oli may amiga-si, jan yo ke nul Opa Frosta

bu existi, ewalaa li suluki kom afte lwo fon skay. Sikom me en-sta pa furia por duma om aspekti idiotalik bifoo boys de may klas, li kasami ke li ga bu yao-te juli me, ke li selfa sinserem kredi-te in exista de Opa Frosta, e ke nau li fa-triste ya por en-jan ke pa veritaa ta yok. Dwa vere idiota, me shwo ya, Rose mama!

- Also li bu kredi in Boh ku?

- Non.

- E yu bu fai-te interes om se?

- Si me ve fai interes om to ke idiota dumi, me bu ve hev taim fo dumas de intele jenta.

- Yu es prav. Bat por to ke yu mata-patra, segun yu, es idiota...

- Vere, Rose mama, vere idiota!

- Also, si li selfa trompi e bu kredi, way yu hi bu kredi ba e bu pregi ba om visita?

- Hao. Bat ob yu bu he shwo ke ta sta buhao?

- Non. Es ke ta hev osobe dao fo fai visita. Ta ve lai a yu in yur dumas. In yur atma.

Den se me pri-te ya. Me findi-te se sim super. Rose mama adi:

- Yu ve vidi: ta-ney visita bringi mucho haotaa.

- Hao, me sal toki kun ta. Al nau ti bringi zuy haotaa a me na visita es yur-las.

Rose mama smaili e hampi timidem inklini fo kisi me pa wanga. Bat ela bu osi-te. Ela gro-pregi-te om permita bay okos.

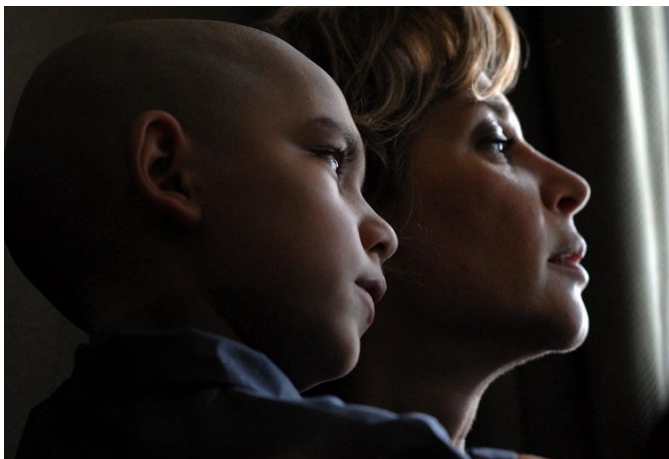
- Wel, hao ya, kisi. Me bu ve shwo a nulwan. Me bu ve mah-fali yur fama de gwo-ney kechista.

Elay labas tachi may wanga, lo kel mah me sta priate e warme, e tikli idyen, e fauhi pudra e sabun.

- Wen yu lai snova?

- Me hev raita lai sol dwa ves per wik.

- Bu es posible, Rose mama! Me bu sal weiti duran tri dey!

- Es regula.
 - Hu inventi regula?
 - Doktor Dusseldorf.
 - Doktor Dusseldorf al nau es tayar fo fulisi swa-ney panta por foba al vidi me. Go pregi om permita, Rose mama. Me bu joki.
 Ela kan me hesiti-shem.
 - Me bu joki. Si yu bu lai kada dey, me bu ve skribi a Boh.
 - Me sal trai.
 Rose mama go wek, e me lwo in plaki.
 Bifooen me bu gwo samaji komo gro me nidi helpa. Me bu gwo samaji komo gro me morbi. Al dumi ke me bu ve vidi Rose mama, me en-samaji se olo, e larmas fa-liti pa selfa al jal wansas.
 Pa fortuna me pai rista normal bifoo ke ela lai.
 - Me he ladi olo: permita ye. Duran shi-dwa dey me mog lai visiti yu kada dey.
 - Sol a me e a nulwan krome?
 - Sol a yu e a nulwan krome, Oskar. Shi-dwa dey.
 Ewalaa me bu jan kwo eventi, bat larmas snova en-ye e en-tufi me. Yedoh me jan ya ke boy nomus plaki, osobem me kun may kalve kapa, por kel me bu simili ni boy ni gela, mogbi sol den Marsa-jen. Bat to bu helpi: me bu mog-te stopi swa.
 - Shi-dwa dey ku? Ob olo sta tanto bade, Rose mama?
 Ela selfa toshi hampi plaki. Ela apena reteni swa. Gwo-ney kechista bu lasi gwo-ney gela lasi swa aus. To bin ya kuriose fo kan, e me fa-distrati idyen.
 - Kwel datum es sedey, Oskar?
 - Wel ya! Ob yu bu vidi may kalenda? Sedey es dey 19 de mes-shi-dwa.
 - In may janmalanda, Oskar, ye legenda kel shwo ke segun shi-dwa laste dey de yar oni mog evalu-previdi meteo fo lai-she shi-dwa mes.

Sufi observi kada dey fo en-hev imaja-si de kada mes. Dey 19 de mes-shi-dwa representi mes-un, dey 20 - den mes-dwa, e tak for, til dey 31 kel korespondi a mes-shi-dwa de lai-she yar.

- Ver ku?

- Es legenda. Legenda om shi-dwa profetike dey. Me wud yao ke nu plei se, yu e me. Me maini, primem yu. Al begin fon sedey, yu ve observi kada dey al shwo a swa ke un dey fai pur shi yar.

- Pur shi yar ku?

- Ya. Un dey - shi yar.

- Also afte shi-dwa dey me ve hev sto-trishi yar!

- Ver. Yu imajini ku?

Rose mama kisi me - me senti ke ela verem en-pri ya se - e poy go wek.

Also, Boh, walaa: me he janmi sedey pa sabah e iven bu pai-te tuy samaji se. Se fa-klare bli middey, al ke me hev pet yar, may konsa fa-gran bat habar bu bin hao. Nau, pa aksham, me hev shi yar, es ya yash do rasum. Me yusi se fo pregi yu om un kosa: si yu ve hev koysa fo anunsi, kom pa middey al may pet-yar-ney yash, fai se meno direktem. Danke.

Til manya, swasti, Oskar

P.S.Me yao pregi om yoshi un truk. Me jan ke me hev raita fo un sole yaosa per un dey, bat toy may yaosa pa fakta bu bin yaosa bat sim konsila.

Wud bi hao si yu fai un kurte visita. Visita do spiritu. Me opini ke es ya super. Me wud gro-pri si yu fai un-la. Me es atenibil fon ot de sabah til nin de aksham. Duran reste taim me somni. Koyves me somni-ki yoshi duran dey, es por leking. Bat iven si yu lai al ke me somni, bu hesiti jagisi me. Wud bi stupide tu kanseli mita por kelke minuta de somna, bu ver?

Tra dol-dol e tra mont-monta...

*Tradukten bay
Yegor Matunkov*

Sey gana gwansi eventas de sivile gwer in Rusia, pyu exaktem las do yar 1922 in Dale Esta. In texta de gana ye worda «Primorye» kel letrem signifi Blimarlok (landa bli mar), es aika gran teritoria pa sud-esta de Rusia kel bordi Kyete Osean. Dar loki urba Vladivostok. Yoshi in texta ye «Amur», es nam de gran riva.

Tra dol-dol e tra mont-monta
Division zai go avan,
Dabe kapti den Primorye
To sheflok de armee Blan.

E kom hema d'laste wunda
Flagas garwem rudefai,
De Amur-ney gweriljenta
Eskadrones bravefai.

Gro-ney fama de momenta
Bu ve fadi, ga kom lun'.
Dastatot de gweriljenta
Kapti urbas un aft'un.

Nu remembi kada urba,
Bu fogeti nu nulves
Spask-ney nochas de gro-sturma,
Volo chayevka-ney deys.

Nu krushisi oli shefa
E yuan de armee Blan.
E nu fini rude marsha
Pa sahil de Osean.

Wiliam Sheikspir

Soneta 18

Ob me mog kompari yu kun saif-ney dey?
Yu es pyu jamile e pyu mule.
Karke feng sheiki dolche buton de mey,
e saif-ney perioda es tro, tro kurte.

Koyves oko de swarga brili garmem tro,
e oftem golde suy aspekta debrilifi;
e kada jamiltaa koytaim dekadi gro,
o kasualem o bikos it tak shanjifi.

Bat yur eterne saif ve neva fadi,
o lusi posesa de yur jamilytaa,
E morta bu ve chuyshu ke yu in luy shada wandi,
bikos in linias sey yu ve fai eternitaa.
Duran ke jenta spiri mog, e okos vidi mog,
Sey linias jivi for, to dai a yu vigor.

Wiliam Sheikspir

Soneta 66

Me voki mort'. Me bu mog pyu-nem vidi
Den Dignitaa kel nau pregi almu,
Om Ta shma-wan in luxa-klaida ridi,
E veritaa kom luga nau gei kaulu.

Perfektitaa shatamen es kom dosh,
E virgitaa, it bu es pyu valoren,
Den forsa hev da wan kun riche posh,
Oltaim pyu mahta hev da nohonoren.

E justitaa bikam stupiditaa,
Stupiditaa, it nau bikam gro-saje.
Bu niden pyu bikam inspiritaa.
E pravitaa? It es fujur savaje.

Ah, fuy-ney olo es i hir i dar.
Bat komo me mog kwiti yu, may kar'?

Master e Margarita bay Mihail Bulgakov

Chapta 2 Pontius Pilat

In blan mantela do hemalik subkapra, pa shafli-she go-manera de kavaljen, pa rane sabah de dey shi-char de vesna-ney mes Nisan, inu kovri-ney kolonada inter dwa ala de palas de Herodus Mahan chu da prokurator de Iudeya Pontius Pilat.

Pyu kem enisa in munda prokurator heni fauha de rosa-ney olea, e nau olo suli buhao dey, bikos sey fauha persekwi prokurator depos suryachu. Sembli a prokurator ke rosa-ney fauha chu fon kiparis e palma in garden, ke fauha de eskorta-ney piga e sudor mixifi kun damnen rose strom. Fon domkin pa baka de palas, wo disposi ti lai kun prokurator a Yerushalaim na Un-ney kohorta de Shi-dwa-ney Bliza-ney legion, idyen fum lai kun feng tra uupare terasa de garden, e sey karwish fum, gavahi-she ke kenturia-ney kukeres en-kuki deyfan, it toshi mixifi kun same dense rose fauha. Oo bohes, bohes, por kwo yu puni me?

“Ya, duba yok! Es it hi, es snova it, nojitibile, dashat-ney morba hemikrania, wen haf de kapa tungi. Kontra it lekimedia yok, salva yok. Me sal probi bu muvi kapa”.

On mosaike poda bli fontan un brachastula es yo tayaren, e prokurator, sin kan an nulwan, en-sidi on it e extendi handa a taraf. Sekretar respektem inupon un pes de pergamen inu sey handa.

Al bu he pai represi tunga-ney grimasa, prokurator oblikuem ektralekti lo skriben, returni pergamen a sekretar e shwo mushkilem:

- Hakmiwan es fon Galil? Ob oni gwo sendi dela a tetrarka?
- Ya, prokurator, - sekretar jawabi.
- E ta?
- Ta he refusi fai desida om dela e sendi Sanhedrin-ney morta-kondamna a yu fo konfirma, - expliki sekretar.

Prokurator ek-tiki wanga e shwo bulautem:

- Mah akusen ahir.

E tuy dwa legionyuan dukti un man do sirke dwashi-sem yar fon garden-terasa a balkon sub kolonas e mah ta stan bifoo brachastula de prokurator.

Toy jen es klaiden in lao e tori-ney klarblu hiton. Ta-ney kapa es kovren bay blan tuh kun tasma sirkum frenta, e ta-ney handas es ligen baken bey. Sub lefte oko ye un gran ushiba, pa angula de muh ye un wunda-ki kun krostifen hema.

Adukten jen kan an prokurator kun alarmen jigyas. Toy-la silensi idyen, poy kwesti kyetem pa aramaya lingwa:

- Also yu hi agiti-te jenta tu destrukti Yerushalaim-ney mandir?

Prokurator zai sidi kwasi ston-ney, e sol ta-ney labas idyen muvi al ke ta shwo. Prokurator es ston-ney-si bikos ta fobi ek-muvi swa-ney kapa flami-she pa inferne tunga.

Jen kun ligen handas muvi idyen avan e en-shwo:

- Hao jen, kredi me...

Bat prokurator, samem sinmuve e sin lautisi vos, tuy interrupti ta:

- Den me ku yu nami hao jen? Yu galti. Oli in Yerushalaim hamsi om me ke me es feroose monsta, e es ga ver. - E sam monotonem adi: - Den kenturion Ratakiler a me.

Sembli a oli ke fa-tume pa balkon wen kenturion to komander de osobe kenturia, Mark, kromenami-ney Ratakiler, apari bifoo prokurator. Ratakiler es pa kapa pyu gao kem zuy gao soldata de legion e tanto chaurplecha-ney ke ta shirmi den haishi nise surya.

Prokurator adresi kenturion pa latina:

- Krimenjen nami me hao jen. Dukti ta aus fo minuta-ki, expliki ba a ta, komo gai shwo kun me. Bat bye mutili.

E oli, exepte sinmuve prokurator, oko-sekwi Mark Ratakiler kel ek-mavi handa a aresten, indiki-yen ke ta mus kungo.

Den Ratakiler oni sempre oko-sekwi, wo unkwe ta apari, por suy gaotaa. E toy jen kel vidi ta pa un-ney ves – yoshi por to ke fas de kenturion es deformen: koytaim suy nos bin krushen bay darba de germanike gro-stik.

Grave gaobutas de Mark tuki tra mosaika, ligen jen sekwi ta sinshum-

nem, fule silensa en-ye in kolonada. Fa-audi kurkuring de palomas on garden-terasa bli balkon, e akwa gani jatile priate gana in fontan.

Prokurator yao en-stan, pon swa-ney visok sub akwa-strom e resti tak sin muva. Bat ta jan ke i se bu ve helpi ta.

Al he dukti aresten jen inu garden, Ratakiler pren swipa fon handas de legionyuan kel stan bli pedestal de bronse statua, ek-swingi it bufortem e darbi aresten pa plechas. Kenturion-ney muva bin leve e sineforte, bat ligen jen tuy krushi-lwo on arda, kwasi al haken gambas. Ta misspiri gro, suy fas de kolori e okos fa sinsensu-ney.

Bay un hi lefte handa Mark lifti lwo-ney jen uupar sam fasilem kom den vakue sak, stavi ta on pedas e shwo nos-nem, pronunsi-yen aramaya worda buhao:

- Den Roma-ney prokurator gai nami hegemon. Den otre worda bu shwo. Stan kyetem. Yu samaji me o me darbi yu?

Aresten jen ek-hili bat domini swa, suy fas-kolor returni, ta rifai spira e jawabi raukem:

- Me samaji yu. Bye darbi me.

Afte un minuta ta snova stan bifoo prokurator.

Gluhe morbe vos suoni:

- Nam?

- Me-ney ku? – aresten shwo hastem, expresi-yen bay ol suy aspekta ke ta es tayar fo jawabi rasum-nem, bu irisi pyu.

Prokurator shwo bulautem:

- Den me-ney me jan. Bye semblisi bi pyu stupide kem yu es. Yu-ney.

- Yeshua, - plenjen jawabi kway.

- Kromenam ye ku?

- Ha-Nozri.

- Janmalok?

- Urba Gamala, - plenjen jawabi al indiki bay kapa ke koylok dalem, pa desna fon ta, pa norda ye urba Gamala.

- Hu es yu pa hema?

- Me bu jan exaktem, - aresten jawabi ajilem, - me bu

remembi may mata-patra. Oni shwo-te ke may patra bin Siria-jen.

- Wo yu habiti stay?

- Me bu hev stay habita, - plenjen jawabi timidem, - me safari fon urba a urba.

- Den se oni mog expresi pyu brevem, pa un worda – vagabonder, - shwo prokurator e kwesti: - Rishtejenta ye ku?

- Yok. Me es sole in munda.

- Ob yu janmog lekti-skribi?

- Ya.

- Ob yu jan koy lingwa krome aramaya?

- Ya. Elin.

Un puhlifen palak idyen liftifi, oko tumanisen bay sufra fixifi on

plenjen. Otre oko resti klosen.

Pilat shwo pa elin:

- Also yu hi yao-te destrukti mandir-ney bildura e voki-te jenta zwo to?

Nau plenjen animifi snova, suy okos stopi diki foba, e ta en-shwo pa elin:

- Me, hao... – e dashat ek-ye in suy okos, bikos ta hampi shwo galtem. – Me, hegemon, neva hi in jiva yao-te destrukti mandir-ney bildura e neva hi me voki-te koywan zwo sey sinsensu-ney akta.

Astona fa-diki on fas de sekretar, gorbi-ney sobre nise tabla e skribi-she gavaha. Ta lifti kapa, bat tuy snova inklini it a pergamen.

- Mucho diverse jenta jami-flui a sey urba fo festa. Miden li ye magier, astrologier, kisma-preshwoer e kiler, - prokurator zai shwo monotonem, - e koyves yoshi luger. Yu, pa exampla, es luger. Es skriben klare: “agiti-te destrukti mandir.” Jenta gavahi tak hi.

- Sey hao jenta, - plenjen shwo, hastem adi

“hegemon” e fai for: - li bu gwo lerni koysa e he konfusi olo ke me shwo-te. Me generalem begin fobi ke sey konfusa ve duri ga longtaim. E olo bikos ta skribi bupravem to ke me shwo.

En-ye silensa. Nau yo ambi morbe oko mushkilem zai kan plenjen.

- Me repeti a yu, bat pa laste ves: stopi simuli pagala, yu dusnik, - Pilat shwo mulem e monotonem. – Om to ke yu shwo es skriben bu mucho, bat sufi-she fo pendi yu.

- Non, non, hegemon, - aresten jen fa-tensi gro al yao konvinsi, - sekwi, sekwi me da jen kun bakra-pergamen, ta skribi koysa oltaim. Bat unves me fai kansa an sey pergamen e fa-dashati. Me bu gwo shwo verem nixa fon to ke es skriben dar. Me gro-pregi ta: pa boh, jal ba yur pergamen! Bat ta wektori it fon may handas e lopi wek.

- Hu es ta? – Pilat kwesti kun nafra e tachi swa-ney visok bay handa.

- Levi Matfei, - plenjen expliki yao-shem, - ta gwo bi naloga-jamer, e me miti ta pa un-ney ves pa kamina in Betfagia, dar wo figa-garden fai angula, e nu toki-toki. Pa beginsa ta trati me nopri-shem e iven insulti me, to es, ta dumi ke ta insulti me al nami me doga, - nau plenjen ek-smaili, - me selfa bu vidi koysa buhao in sey animal, also bu ofensi por sey worda...

Sekretar stopi skribi e ahfem fai surprisen kansa, bu an aresten bat an prokurator.

- ...Yedoh afte audi me ta mulifi, - Yeshua kontinu, - pa fin ta shwai mani on kamina e shwo ke ta ve go safari kun me...

Pilat ek-smaili bay un wanga al diki hwan denta e shwo al turni ol korpa versu sekretar:

- Oo urba Yerushalaim! Kwo oni bu audi in it. Naloga-jamer, yu audi ku, ta muka shwai mani on kamina!

Sekretar bu jan komo jawabi a se e desidi repeti Pilat-ney smaila.

- Ta shwo ke ta en-heni mani, - Yeshua expliki strane akta de Levi Matfei e adi: - E depos dan ta es may kompanion.

Al haishi dussmaili, prokurator kan an aresten jen, poy an surya kel stay uuparifi sobre kaval-ney statuas de hipodrom lagi-she dalem nichen desnen, e turan, al sta pa koy duhaful tormenta, dumi ke zuy simple kosa wud bi tu mah sey strane krimenjen wek fon balkon al pronunsi sol dwa worda: “Pendi ta”. Tu mah-wek eskorta toshi, tu go fon kolonada inu

palas, tu mah shamba tumisi-ney, tu lwo on kama, tu demandi lenge akwa, bay grive vos tu voki doga Banga, tu shakwi a ta om hemikrania. E duma om toxin temti-shem ek-ye in morbe kapa de prokurator.

Ta zai kan bay gadle okos an aresten jen e zai silensi al peni-trai remembi, way hi sey plenjen kun fas deformen bay bating zai stan bifoo ta al sinpite Yerushalaim-ney surya-shaisa, e kwel hi buniden kwesta yoshi treba kwesti ta.

- Levi Matfei? – raukem kwesti morbi-sha e kloshi okos.

- Ya, Levi Matfei, - gao vos, tormenti-she ta, suoni.

- E kwo hi yu shwo-te om mandir a jenmenga pa basar?

Vos de jawabi-sha seemlem piki Pilat-ney visok, es gro-tungaful, e sey vos shwo:

- Me shwo-te, hegemon, ke mandir de lao kreda ve ruini e nove mandir de veritaa ve fa-kreati. Me shwo-te tak dabe oni samaji pyu fasilem.

- E way yu, vagabonder, dusagiti jenta pa basar al rakonti om veritaa om kel yu bu hev nul idea? Kwo hi es veritaa?

E dan prokurator dumi:

“Oo bohes may! Me kwesti ta om koysa nobyen al hakma... May menta bu pyu servi a me...” E snova kopa kun tume likwa fa-imajini a ta. “Den toxin, bringi toxin a me...”

E snova ta audi vos:

- Veritaa primem es ke yur kapa tungi, tungi tanto gro ke yu nokurajem dumi om morta. Yu apena mog shwo kun me, iven tu kan an me es mushkile fo yu. E me es yur sinvole tormenter lo kel tristisi me. Yu bu mog iven dumi om koysa, e yu drimi sol om ke yur doga lai, shayad sole jivika a kel yu lyan. Bat yur tormenta sun fini, tunga fa-wek.

Sekretar fai gro-okos an plenjen e bu finskribi worda.

Pilat uuparisi tormenten okos an plenjen e vidi ke surya es yo aika gao sobre hipodrom, ke un ray he penetri kolonada e zai kripi versu mucho-yusen sandalas de Yeshua, ke ta zai atarafi fon surya.

Nau prokurator en-stan fon brachastula, ek-presi kapa bay ambi handa, e suy hwanish razen fas ekspresi dashat. Bat ta tuy represi it bay swa-ney vola e snova sinki on brachastula.

Duran to plenjen kontinu shwosa, bat sekretar yo bu skribi, ta sol trai

fai nul suon al he extendi galsa kom gansa.

- Walaa, olo he fini, - aresten jen shwo al kan Pilat karimem, - e me gro-joi por to. Me'd konsili a yu, hegemon, tu kwiti palas fo koy taim e promeni koylok in sirkumlok, vaika in gardenes pa Oliva-ney monta. Garja ve begin, - ta turni e kan surya al tangisi okos, - pyu tardem, versu aksham. Promena wud bi muy hao fo yu, e me wud akompani yu kun joisa. A may kapa he lai da kelke nove duma kel wud mog interesi yu, shayad, e me wud yao-shem parti li kun yu, tem pyu ke yu sembli muy intele jen.

Sekretar fa mortem pale e lasi lwo roluka on poda.

- Beda es, - kontinu ligen jen, bu stopen bay nulwan, - ke yu es tro klosen fon jenta e yu he fin-nem lusi fida a jenta. Oni bu mog ya, konsenti ba, plasi ol swa-ney lyansa inu dogo. Yur jiva es magre, hegemon, - e nau shwo-sha lasi swa smaili.

Sekretar nau zai dumi sol om un hi kosa: ob kredi swa-ney aures o bu kredi. Ta majbur kredi. Dan ta trai imajini komo hi furia de irishil prokurator ve manifesti al sey bu-gwo-audi-ke naglitaa de plenjen. E den to sekretar bu pai imajini, obwol ta ya jan prokurator hao.

Dan suoni kreki-ney, raukish vos de prokurator kel shwo pa latina:

- Deligi ta-ney handas.

Un de eskorta-ney legionyuan ek-tuki bay lanza, handi it a otre-la, lai a plenjen e mah-wek korda fon ta. Sekretar pren-lifti roluka, desidi bu skribi koysa al nau e bu surprisi por nixa.

- Konfesi ba, - Pilat kwesti kyetem pa elin, - yu es mahan leker?

- Non, prokurator, me bu es leker, - plenjen jawabi, kun juisa froti-yen den myaten e puhlifan tumrude handa.

Al fruni e inklini kapa Pilat bori plenjen bay okos, e sey okos bu es pyu tumanisen, li brili pa pinchan dao.

- Me bu he kwesti yu, - Pilat shwo, - mogbi yu jan i latina lingwa?

- Ya, me jan, - plenjen jawabi.

Kolor lai a hwanish wangas de Pilat, e ta kwesti pa latina:

- Komo yu en-jan-te ke me yao-te voki dogo?

- Es muy simple, - plenjen jawabi pa latina, - yu zai muvi-te handa pa aira, - plenjen repeti Pilat-ney jesta, - kwasi yu yao gladi-gladi, e labas...

- Ya, - shwo Pilat.

Ye silensa. Poy Pilat kwesti pa elin:

- Also yu es leker?

- Non, non, - plenjen jawabi animem, - kredi me, me bu es leker.

- Wel, hao. Si yu yao kipi se kom sekret, kipi ba. Se bu gwansi dela direktem. Also yu aserti ke yu bu agiti-te destrukti... o agnisi, o bay koy otre dao nihilisi mandir?

- Me, hegemon, bu agiti-te nulwan fo tal akta, me repeti. Ob me simili pagala?

- Oo non, yu bu simili pagala, - prokurator jawabi kyetem e fai koy fobisi-she smaila. – Dan kasami ba ke to bu eventi-te.

- Pa kwo yu yao ke me kasami? – deligen jen kwesti, ga animi-ney.

- Wel, vaika pa jiva yu-ney, - prokurator jawabi. – Es yus taim fo kasami pa it, bikos it zai pendu pa harinka, jan ba!

- Ob yu dumi ke yu hi he pendisi it, hegemon? – plenjen kwesti. – Si ya, yu galti gro.

Pilat ek-tremi e shwo tra denta:

- Me mog kati sey harinka.

- Om se toshi yu galti, - plenjen objekti kun karim smaila, al shirmi swa fon surya bay handa. – Konsenti ba, tu kati harinka mog sol wan kel he pendisi it.

- Wel, hao, - Pilat shwo al smaili, - me bu jan hu he pendisi yur lisan bat it ya gun hao. Nau me bu dubi ke menga de bumange okovatnik in Yerushalaim gwo sekwi yu stay. Apropoo, shwo ba, ob yu zin-te Yerushalaim tra Shush-geit al raidi asla, akompanen bay menga de povre jenta kel krai-saluti yu kom koy profeta? – e prokurator indiki pergamen-ney roluka.

Plenjen kan prokurator perplexem.

- Me bu hev nul asla, hegemon, - ta shwo. – Es ver ke me zin-te Yerushalaim tra Shush-geit, bat al pedi e pa akompana de sole Levi Matfei, e nulwan krai-saluti me bikos nulwan in Yerushalaim jan me dan.

- Ob yu koni sekwe jen, - Pilat kontinu al kan plenjen fixem, - koywan do nam Dismas, otre do nam Gestas, e tri-ney do nam Bar-Rabban?

- Den sey hao jen me bu koni, - plenjen jawabi.

- Ver ku?
 - Ver.
 - E nau shwo ba a me, way yu oltaim yusi worda “hao jen”? Ob yu nami tak oli jen?
 - Ya, oli jen, - plenjen jawabi. – Bade jen yok in munda.
 - Pa un-ney ves me audi om to, - Pilat ek-smaili, - bat mogbi me shao jan jiva!.. Yu mog bu skribi lo for-ney, - ta adresi sekretar kel bu skribi yo depos longem, e shwo for a plenjen: - Ob yu he lekti om to in koy elin kitaba?
 - Non, me selfa he samaji to.
 - E yu prichi to?
 - Ya.
 - E pa exampla kenturion Mark, nami-ney Ratakiler, ob ta es hao?
 - Ya, - plenjen jawabi, - obwol ta es nofelise jen. Depos ke hao jenta mutili ta, ta bikam kruele e karke. Wud bi interes-ney tu jan, hu hi deformi ta.
 - Me mog yao-shem informi yu om to, - Pilat jawabi, - bikos me bin gavaher de to. Hao jenta fa-lansi an ta kom dogas an berna. Germanikeres klingi an ta-ney galsa, brachas, gambas. Un peditrupa-ney manipula geti inu sirkuma, e si un kavaleria-ney turma bu wud inuhaki fon flanka, me hi bi-yen suy komander, dan yu, filosofier, bu wud mog shwo kun Ratakiler. To bin pa batala in Idistaviso, in dol de Virgas.
 - Si nu’d mog shwo-shwo kun mutu, - turan plenjen shwo drimi-shem, - dan, me es serte, ta wud shanji gro.
 - Me bu opini, - jawabi Pilat, - ke yu’d joisi legion-shefa si yu'd shwo-shwo kun ta-ney ofser o soldata. Enikas, to bu sal eventi, pa sarwe fortuna, e me hi ve kuydi om se.
 Al sey momenta un yanza fliti-flai inu kolonada, fai un ronda sub golde tavan, hampi tachi bay agude ala den fas de bronse statua in nisha e desapari baken kapitel de kolona. Mogbi ta yao fai nesta dar.
 Duran ta-ney flaisa in prokurator-ney kapa, kel nau es klare e leve, en-ye formula. It es tal: hegemon he examini dela de vagabondi-she filosofier Yeshua kromenamen Ha-Nozri e bu he findi reson fo akusa.

Partikularem, ta bu he findi ni tanike konekta inter Yeshua-ney aktas e nodave disturba in Yerushalaim. Vagabondi-she filosofier fa-reveli mentalem morbe. Por se prokurator bu konfirmi den morta-kondamna ke Syao Sanhedrin he fai an Ha-Nozri. Bat kaulu-yen to ke Ha-Nozri-ney pagale utopike shwosa mog kausi disturba in Yerushalaim, prokurator udali Yeshua fon Yerushalaim e limitisi ta in Kesaria Straton-ney pa Mediteran mar, to es yus dar wo residilok de prokurator es. Resti sol dikti se a sekretar.

Yanza-ney alas ek-susu rek sobre kapa de hegemon, faula fliti versu fontan-ney kopa e flai aus. Prokurator uuparisi okos an plenjen e vidi ke bli ta brilifi un polva-stolba.

- Ob es olo om ta? – Pilat kwesti sekretar.

- Non, pa afsos, - noexpektem jawabi sekretar e handi a Pilat yoshi un pes de pergamen.

- Kwo yoshi? – kwesti Pilat e fruni.

Al he lekti lo handen, ta fa-shanji gro pa fas. Ob tume hema aflui a galsa e fas oda koysa otre eventi, bat suy derma dehwanifi, burifi, e suy okos semblem sinki. Shayad toshi por hema kel aflui a visokes e en-tuki in li, koysa eventi om prokurator-ney viding.

Fa-imajini a ta ke kapa de plenjen floti wek, e inlpas it otre-la apari. On sey kalve kapa ye golde krona do shao denta. Den derma de frenta glodi ronde ulsa, smiren bay marham. Sinki-ney sindenta-ney muh kun pendishe kaprise niche laba.

Sembli a Pilat ke i rose kolonas de balkon i rufes de Yerushalaim dalem nichen traen garden desapari, inplasen bay gro-dense grintaa de Kapri-ney gardenes.

E koysa ajibe eventi i om ta-ney auding: kwasi koylok dalem trumpetas baji bulautem e sakter, e ga klarem fa-audi koy nos-ney vos kel gamandem stiri worda: “Kanun om insulting de mahantaa”...

En-flai-lopi dumas – kurte, nohaohunten, nopinchan:

“Me tabahi!”, poy: “Nu tabahi!..”

E inter li ye koy ga absurde duma om koy sinmortitaa (hu-ney?!) kel zaruu mus bi, e por koy kausa sinmortitaa eksiti gro-duha.

Pilat fa-tensi, mah vidiat wek, suy kansa returni a balkon, e snova

plenjen-ney okos es bifoo ta.

- Audi ba, Ha-Nozri, - prokurator shwo al kan Yeshua koykomo stranem: prokurator-ney fas es sakte bat okos alarmen, - ob yu gwo shwo koysa om mahan kesar? Jawabi! Ob yu gwo shwo?.. Oda... bu... gwo shwo? – Pilat stiri worda “bu” koykomo pyu kem gai pa hakma, e in swa-ney kansa ta sendi a Yeshua den koy дума ke ta yao sugesti-si a plenjen.

- Tu shwo veritaa es fasile e priate, - remarki plenjen.

- Me bu treba jan, - Pilat jawabi bay tufi-ney dushte vos, - ob es priate o nopriate fo yu tu shwo veritaa. Yu ve majbur shwo it. Bat shwo-yen kaulu ba kada worda, si yu bu yao morta i noevitibile i tormenta-ney.

Nulwan jan kwo he eventi a prokurator de Iudeya, bat ta lasi swa lifti handa, kwasi fa-shirmi-yen fon surya-ray, e fon baken sey handa, kom fon baken shilda, ta sendi a plenjen koy kansa kun ansha.

- Also jawabi, - ta shwo, - ob yu koni sertene Yahuda fon Kiriot, e kwo hi yu shwo-te a ta om kesar, si yu shwo-te?

- Eventi tak, - yao-shem en-rakonti plenjen, - preyeri pa aksham me fai en-kona kun un yunge man kel nami swa Yahuda fon urba Kiriot. Ta inviti me a she swa pa Niche Urba e ugosti...

- Hao jen? – Pilat kwesti, e diabla-ney brila ek-ye in suy okos.

- Muy hao e jigyas-ney jen, - konfirmi plenjen, - ta diki gro-interes om may ideas, resivi me ga kordialem...

- Lumisi lampas... – Pilat shwo tra denta, pa same ton kom plenjen, e suy okos glimi.

- Ya, - al idyen surprisi por ke prokurator jan se, Yeshua kontinu: - ta pregi me tu shwo may opina om stata-ney mahta. Sey kwesta interesi ta gro.

- Also kwo yu shwo? – Pilat kwesti, - oda yu sal jawabi ke yu bu remembi? – bat in vos de Pilat ye yo sinnaditaa.

- Miden otre kosa me shwo, - rakonti plenjen, - ke eni mahta es violensa sobre jenta e ke taim ve lai wen bu ye ni mahta de kesares ni koy otre mahta. Jen ve zin regilanda de veritaa e justitaa, wo nul mahta treba.

- Shwo for!

- Me bu shwo-te for, bikos jenta lopi-zin, ligi me e dukti a prison. Sekretar, al trai fai nul suon, zai skribi on pergamen kway.

- In munda bu gwo ye, bu zai ye e bu ve ye mahta pyu mahan e pyu hao fo jenta kem mahta de imperator Tiberius! – kreki-ney e morbe vos de Pilat fa-laute.

Por koy kausa prokurator kan heni-shem an sekretar e eskorta.

- E bu es yur dela, pagale krimennik, tu resoni om it! – Nau Pilat krai: - Mah eskorta wek fon balkon! – e al turni versu sekretar adi: - Lyu me sole kun krimenjen, es stata-ney dela.

Eskorta lifti lanza e, al ritmikem tompi bay kaligas kun fer, go aus balkon inu garden, e afte eskorta sekretar toshi go aus.

Duran kelke taim on balkon ye silensa, defai-ney sol bay gana de akwa in fontan. Pilat vidi komo akwa-ney pyata puhlifi sobre tuba, komo it-ney bordas fa-rupti e raslwo in stromes.

Plenjen shwo pa un-ney:

- Me vidi ke koy beda zai eventi por may kunshwosa kun toy yungo fon Kiriot. Hegemon, me hev pre-senta ke den ta ve trefi disasta, e me piti ta gro.

- Me dumi, - prokurator jawabi al ek-smaili stranem, - ke in sey munda ye yoshi koy wan den kel yu gai piti pyu kem Yahuda, den kel disasta ve trefi pyu kem Yahuda. Also, Mark Ratakiler to kalme e sinpите kiler, toy jenta kel bati-te yu por yu-ney pricha, kom me vidi, - prokurator indiki fas de Yeshua, - rauber Dismas e Gestas kel kun ko-jenta he kili char soldata, e pa fin gande gadarnik Yahuda – li oli es hao jen?

- Ya, - jawabi plenjen.

- E regilanda de veritaa ve lai?

- It ve lai hi, hegemon, - Yeshua jawabi konvinsem.

- It bu ve lai neva! – turan krai Pilat bay tanto terrible vos ke Yeshua hili bak.

Tak mucho yar bak in dol de Virgas Pilat krai a swa-ney kavaljenta den worda: “Haki li! Haki li! Giganta Ratakiler es kaptent!”

Ta yoshi pyu lautisi vos, kreki-ney por komandas, e krai tak dabe oni audi in garden:

- Krimennik! Krimennik! Krimennik!

Poy al kyetisi vos ta kwesti:

- Yeshua Ha-Nozri, ob yu kredi in koy bohes?

- Boh es un hi, - jawabi Yeshua, - in ta me kredi.

- Dan prei a ta! Prei gro! Yedoh, - vos de Pilat fa-exosti, - to bu ve helpi.

- Molya yok? – Pilat kwesti, por koysa kun duha, ta bu samaji kwo eventi a ta.

- Non, me es sole.

- Heni-ney urba, - turan murmuri prokurator e ek-muvi plechas kwasi ta sta lenge, e den handas ta froti-froti kwasi woshi-yen li, - si oni wud sikini yu bifoo yur mita kun Yahuda, verem, to wud bi pyu hao.

- Magari yu lasi me go, hegemon, - noexpektem pregi plenjen, e suy vos alarmifi. – Me vidi ke oni yao kili me.

Pilat-ney fas deformi-torsi, ta turni a Yeshua den inflamen oko-blankas kun rude jilas e shwo:

- Ob yu opini, nofortunnik, ke Roma-ney prokurator mog weklasi jen kel gwo shwo to ke yu gwo shwo? Oo bohes, bohes! Oda yu dumi ke me es tayar fo inplasi yu? Den yur dumas me bu ko-dumi! E audi ba me: si depos sey minuta yu shwo iven un hi worda, si yu toki kun koywan, chauki ba me! Me repeti a yu: chauki.

- Hegemon...

- Silensi! – Pilat krai. Bay furia-ney kansa ta oko-sekwi yanza kel snova fliti-flai inu balkon.

– A me! – krai Pilat.

Wen sekretar e eskorta returni a swa-ney plasa, Pilat anansi ke ta konfirmi morta-kondamna fo krimenjen Yeshua Ha-Nozri ke Syao Sanhedrin he fai. Sekretar skribi to ke Pilat shwo.

Afte un minuta Mark Ratakiler zai stan bifoo prokurator.

Prokurator komandi ke ta handi krimenjen a shefa de sekret-ney serva, informi-yen toy-la om prokurator-ney preskriba om ke gai separi Yeshua Ha-Nozri fon otre kondamnen jen e ke yuantot de sekret-ney serva, pa ugrosa de grave puna, bu darfi shwo kun Yeshua om enisa o jawabi a eni suy kwesta.

Segun jesta de Mark, eskorta klosi sirkum Yeshua e dukti ta wek fon

balkon.

Dan bifoo prokurator apari un digne klarbarba-ney jamilo kun leon-ney muslas brili-she on sina, kun orla-ney plumas on helma-kresta, kun golde platas-ki on zian-belta. Ta onhev ple-suola-ney butas tasmi-ney til genus e hema-rude mantela onpon-ney pa lefte plecha. Es legat, komander de legion.

Prokurator kwesti ta, wo Sebastia-ney kohorta loki al nau. Legat reporti ke Sebastia-jenta zai fai sirkumbloka pa maidan bli hipodrom, wo oni sal anansi a jenmenga den kondamna om krimenjen. Dan prokurator komandi ke legat mah-akti dwa kohorta de Roma-ney kenturia. Un de li, sub komanda de Ratakiler, ve mus eskorti krimenjen, gari kun morta-puna-tul e morta-puner al departa a Kalve Monta, e al ariva a it ve mus hunti a uupare sirkumbloka. Otre-la mus bi senden a Kalve Monta nau hi e begin formi sirkumbloka tuy. Fo same gola, to es fo monta-garding, prokurator pregi legat tu sendi un helpike kaval-ney regimenta – Siria-ney ala.

Afte ke legat kwiti balkon, prokurator komandi a sekretar tu inviti a palas den presidenta de Sanhedrin, dwa it-ney yuan e yoshi den shefa de mandir-ney garda de Yerushalaim. Krome, ta pregi aransi tak ke bifoo mita kun oli toy jen ta wud mog shwo kun presidenta un-nem e pa sole. Komanda de prokurator es fulfil-ney kway e exaktem, e surya kel zai jal Yerushalaim kun koy nopinchan ferositaa duran toy deys, it haishi bu ateni swa-ney zuy gao punta, wen pa uupare terasa de garden, bli dwa marmar-ney leon gardi-she sulam, eventi mita de prokurator e Iudeya-ney shefpreiyuan Yosef Kayafa, presidenta de Sanhedrin.

Es kyete in garden. Bat wen prokurator chu aus kolonada a surya-inunden uuparterasa de garden, kun palmas do monstalik elefante gambas, terasa fon kel en-vidifi tote Yerushalaim heni-ney bay ta – urba kun pendipontas, fortesas e, primem, kun toy ga nodeskribibile montongron de marmar kun golde dragon-ney kaskasa inplas ruf, mandir Yerushalaim-ney, - dan prokurator-ney agude auda kapti, dalem nichen, dar wo ston-ney mur separi niche terasa de palas-garden fon urba-ney maidan, den nise murmuring sobre kel fon taim a taim ek-flai feble gao gema-si o kraisa-si.

Prokurator samaji ke dar pa maidan sinnamba-ney jenmenga de

Yerushalaim habiter, agiten por nodave disturba, es yo jami-ney, ke sey jenmenga nosabrefai al weiti anunsa de kondamna e ke nokalme akwawender zai kraai in it.

Prokurator begin bay to ke ta inviti shefpreiyuan a balkon, dabe fashirmi fon sinpите shaisa, bat Kayafa latifem pregi skusa e expliki ke ta bu darfi zwo to.

Pilat kovri swa-ney idyen kalvi-she kapa bay kapushon e begin kunshwosa. Sey kunshwosa eventi pa elin.

Pilat shwo ke ta he examini dela de Yeshua Ha-Nozri e he konfirmi morta-kondamna. Also, tri rauber – Dismas, Gestas e Bar-Rabban – e yoshi sey Yeshua Ha-Nozri es kondammen a morta-puna kel mus eventi sedey. Un-ney dwa, kel osi-te eksiti jenta a rebela kontra kesar, li es kapten al batali bay Roma-ney mahta, li gwansi prokurator hi, also oni bu kaulu ba li nau. Bat otre dwa, Bar-Rabban e Ha-Nozri, es kapten bay lokale mahta e kondammen bay Sanhedrin.

Segun kanun, segun tradision, un fon sey krimenjen gai bi weklasen pa honor de mahan festa paska kel ve begin sedey. Also prokurator yao jan, den kel fon sey dwa krimenjen Sanhedrin intenti librisi: Bar-Rabban o Ha-Nozri?

Kayafa inklini kapa fo signi ke kwesta es klare a ta, e jawabi:

- Senhedrin pregi weklasi Bar-Rabban.

Prokurator jan-te ga hao ke shefpreiyuan ve jawabi tak hi, bat suy taska es tu diki ke tal jawaba astoni ta gro. Pilat zwo se ga kushalem. Brovas on suy gamande fas fa-uupar, prokurator kan rek inu okos de shefpreiyuan kun astona.

- Me rekoni ke sey jawaba surprisi me, - mulem begin prokurator, - me fobi ke hir ye koy missamaja.

Pilat fai klarisa. Roma-ney mahta pa nul dao yao violati raitas de lokale religion-ney mahta, shefpreiyuan jan se hao, bat in sey hi kasu ye evidente galta. E naturalem, Roma-ney mahta fai interes om korekti sey galta. Pa veritaa: krimen de Bar-Rabban e la de Ha-Nozri es nokomparibile pa gravitaa. Dwa-ney, evidentem pagale jen, kulpi om absurde bashanes in Yerushalaim e otrelok, duran ke kulpa de un-ney gravefai mucho pyu. Ta bu sol he permiti a swa tu voki a rebela, ta yoshi he kili un gardiyuan duran aresta. Bar-Rabban es mucho pyu danja-ney

kem Ha-Nozri.

Por olo mensionen, prokurator zai pregi shefpreiyuan tu rikaulu desida e weklasi toy wan fon dwa kondammen jen kel es meno nuksan-ney, e tal jen es sin duba Ha-Nozri. Also?

Kayafa kan rek inu Pilat-ney okos e shwo pa kyete bat drir vos ke Sanhedrin he kaulu dela kuydem e pa dwa-ney ves informi ke it intenti librisi Bar-Rabban.

- Kwo? Iven afte may interfaisa? Interfaisa de wan via kel Roma-ney mahta shwo? Shefpreiyuan, repeti pa tri-ney ves.

- I pa tri-ney ves nu shwo ke nu librisi Bar-Rabban, - Kayafa shwo kyetem.

Olo es finen, ye nixa fo shwo pyu. Ha-Nozri zai departi fo sempre, e nulwan ve haili dashat-ney, terrible tunga de prokurator; kontra it lekimedia yok, exepte morta.

Bat bu sey дума darbi-si Pilat nau. Same nosamajibile duha kel yo trefi-te ta pa balkon, it kwasi pirsі ol ta-ney bia. Tuy ta trai expliki it, e explika es strane: sembli vagem a prokurator ke ta bu finshwo koysa kun kondammen jen, o mogbi bu finauidi.

Pilat mah sey дума wek, e it fa-wek sam kway kom it lai-te.

It fa-wek, e duha resti buexpliken, bikos it bu wud mog ya bi expliken bay otre kurte дума kel ek-flashi kom bliza e tuy fa-tushi: «Sinmortitaa... sinmortitaa he lai...” Hu-ney sinmortitaa he lai?

Den to prokurator bu samaji, bat дума om toy enigme sinmortitaa mah ta lengifi al surya-shaisa.

- Hao, - shwo Pilat, - hay bi tak.

Nau ta turni kapa, fai sirkumkansa an munda vidibile fo ta e surprisi por eventi-ney shanja.

Desapari da bush loden bay rosas, desapari da kiparises frami-she uuparterasa, desapari i anarbaum, i blan statua miden grintaa, i grintaa selfa. Inplas se olo, koy tumrude masa en-floti, algas en-swingi in it e en-muvi koylok, e Pilat selfa en-muvi kun li. Nau ta gei porti, al tufi e al jal, bay zuy terrible ira – ira de sinmahtitaa.

- Tange! – Pilat mah-chu, - me sta tange!

Bay lenge mokre handa ta ek-tori klaspa los fon mantela-kolar, e it lwo

on ramla.

- Es tufe sedey, koylok ye garja, - Kayafa jawabi al fixem kan rudifen fas de prokurator e al previdi oli tormenta kel haishi ve ye. “Oo, mes Nisan es ya dashat-ney pa sey yar!”

- Non, - shwo Pilat, - bu es por ke es tufe, me en-sta tange hir kun yu, Kayafa. – E Pilat smaili al tangisi okos e adi: - Chauki ba, shefpreiyuan!

Tume okos de shefpreiyuan ek-brili e, bu meno kushalem kem prokurator pyu ranem, ta mah swa-ney fas expresi astona.

- Kwo me audi, prokurator? – Kayafa jawabi garwem e kalmem. – Yu ugrosi me afte ti yu konfirmi selfa na kondamna? Ob se mog bi? Pinchanem Roma-ney prokurator selekti worda bifoo shwo koysa. Kwo si koywan audi nu, hegemon?

Pilat bay morte okos kan an shefpreiyuan e diki denta al smaili-si.

- Kwo yu shwo, shefpreiyuan! Hu hi mog audi nu hir nau? Ob me simili yunge vagabondi-she blagepagala ke oni ve morta-puni sedey? Ob me es boy, Kayafa? Me jan kwo me shwo e wo me shwo. Garden es sirkumbloken, palas es sirkumbloken, also iven maus bu ve penetri ahir. Bu sol maus, iven toy wan, fon urba Kiriote, bu ve penetri. Apropoo, ob yu koni ta, shefpreiyuan? Ya... si tal wan wud penetri ahir, ta wud piti swa gro, sertem yu ve kredi me om to? Jan ba, ke depos nau yu bu ve hev salam, shefpreiyuan! Ni yu, ni yur jenmin, - e Pilat indiki a desna inu dalitaa, adar wo in gaotaa flami mandir, - me hi shwo se a yu, Pontius Pilat, kavaljen Golde Lanza!

- Me jan, me jan! – swatbarba-ney Kayafa jawabi sinfobem, e suy okos ek-brili. Ta lifti brachas versu skay e fai for: - Jan, jan jenmin de Iudeya ke yu heni ta gro, e mucho tormenta yu ve mah ta subi, bat yu bu ve tabahisi ta totem! Boh ve protekti ta! Olo-mahtaful kesar ve audi, ve audi nu, ta ve protekti nu fon Pilat to destruker!

- Oo non! – exklami Pilat, e kun kada worda ta sta pyu e pyu leve: bu treba semblisi, bu treba selekti worda. – Tro mucho yu shakwi-te a kesar om me, nau may hi ora lai, Kayafa! Nau mesaja fon me ve flai, e bu a administrer in Antiohia e bu a Roma, bat rek a Kapri, a imperator selfa, mesaja om to komo yu in Yerushalaim ahfi evidente rebelnik fon morta. E dan bu bay akwa fon Solomon-ney chitan, kom me yao-te fo yur

haotaa, me ve mah-pi Yerushalaim! Non, bu bay akwa! Remembi, komo por yu me majbur mah shildas kun imperator-ney monograma wek fon mur, majbur muvi trupas, majbur, kom yu vidi, selfa lai ahir fo kan kwo hi duseventi she yu! Memorisi may worda, shefpreiyuan: yu ve vidi bu un hi kohorta in Yerushalaim, bu un hi! Tote legion Fulminata ve lai a urba-mur, arabi kavaleria ve lai, e dan yu ve audi gro-ney plaking e geming. Dan yu ve remembi ti yu salvi na Bar-Rabban e yu ve afsosi om he sendi a morta-puna den filosofier kun salam-ney pricha!

Fas de shefpreiyuan fa-kovri bay spotas, okos zai jal. Ta, similem a prokurator, diki denta al smaili-si e jawabi:

- Ob yu selfa kredi, prokurator, to ke yu shwo? Non, yu bu kredi! Bu salam, bu salam he bringi a nu da temter de jenmin inu Yerushalaim, e yu, kavaljen, samaji se gro-hao. Yu yao-te weklasi ta, dabe ta disturbi jenta, desantisi kreda e dukti jenmin a sub Roma-ney zianes! Bat me, shefpreiyuan de Iudeya, duran ke me jivi, bu ve lasi desantisi kreda e ve protekti jenmin! Ob yu audi, Pilat? – E Kayafa sakterem lifti handa. – Slu ba, prokurator!

Kayafa en-silensi, e prokurator snova audi kwasi shum de mar kel roli-ondi rek an mur de garden de Herodus Mahan. Sey shum lai fon nichen versu pedas e an fas de prokurator.

E baken suy bey, dar, baken palas-ney alas, fa-audi alarmaful trumpeta-ney signales, grave tomping de stokas de pedas, fer-ney tintining, - nau prokurator samaji ke Roma-ney peditrupa yo zai chu segun ta-ney komanda, fa-dirigi-yen a premorta-ney parada, dashat-ney fo rebelnik e rauber.

- Ob yu audi, prokurator? – kyetem repeti shefpreiyuan. – Ob yu sal shwo a me ke se olo, - nau ta lifti ambi bracha e tume kapushon lwo fon suy kapa, - es kausen bay shma-rauber Bar-Rabban?

Prokurator bay handabey waipi mokre lenge frenta, kan an arda, poy al tangisi okos kan an skay, vidi ke nakalen globa es hampi yus sobre suy kapa e Kayafa-ney shada es ga simten bli leon-ney kauda, e shwo kyetem e egalsentem:

- Es yo hampi middey. Nu fa-distrati bay toka, yedoh treba fai for.

Al he pregi shefpreiyuan-ney skusa pa elegante expresa, ta inviti ta en-sidi on bencha pa shada de magnolia e weiti idyen til ke ta voki otre jen

fo laste kurte konsilum e fai yoshi un komanda kel gwansi morta-puna. Kayafa pokloni latifem al plasi handa on kordia e resti in garden, duran ke Pilat returni a balkon. Dar ta shwo a sekretar kel weiti ta tu inviti inu garden den legat de legion, den tribunus de kohorta, yoshi dwa yuan de Sanhedrin e shefa de mandir-ney garda, kel oli zai weiti voka pa sekwi-she pyu niche garden-terasa in ronde tinza kun fontan. Pilat adi ke ta selfa ve lai tuy, e go inu palas.

Duran ke sekretar jami konsilum, prokurator miti, in shamba shirmen fon surya bay tume parda, kun jen kel-ney fas es haf-kovren bay kapushon, obwol in sey shamba surya-ray bu mog disturbi ta.

Mita es ga kurte. Prokurator kyetem shwo kelke worda a jen, afte lo kel toy-la fa-wek, e Pilat go tra kolonada inu garden. Dar, al presensia de oli ke ta yao vidi, prokurator solemnem e suhem anunsi ke ta konfirmi morta-kondamna a Yeshua Ha-Nozri e ofisialem inkweri sanhedrinyuanes om to, den hu fon krimenjen li preferi lasi jivi.

Afte resivi jawaba ke es Bar-Rabban, prokurator shwo:

- Muy hao, - e komandi a sekretar tu protokoli se, pren-presi in handa ti sekretar lifti fon ramla na klaspa, e shwo solemnem: - Es taim!

Nau oli presente en-muvi nich pa chaure marmar-ney sulam inter dwa rosa-barana kel mah-chu nashi-she aroma, desendi-yen oltaim pyu nich versu palas-ney mur, versu geit kel dukti a gran maidan, glatem pavimenten, pa fin de kel fa-vidi kolonas e statuas de Yerushalaim-ney hipodrom.

Afte ke grupa chu garden e zin maidan, it asendi chaure ston-ney plataforma kel domini maidan. Pilat, al kan sirkum tra tangisen palakes, samaji halat.

Toy spas ke ta yus he trago, to es spas fon palas-ney mur til plataforma, es vakue, bat bifoo

swa Pilat yo bu vidi maidan – es chi-ney bay jenmenga. It wud inundi i toy vakue spas i plataforma selfa, si it bu wud gei impedi bay triple fila de soldata – Sebastea-jenta pa lefta fon Pilat e Iturea-ney helpike kohorta pa desna.

Also, Pilat asendi plataforma, al distratem presi buniden klaspa in kulak e al tangisi okos.

Prokurator tangisi okos bu por surya, non! Por koy kausa ta bu yao vidi grupa de kondammen jen, den kel, kom ta jan ga hao, oni zai adukti on plataforma afte ta.

Tuy ke blan mantela kun hemalik subkapra apari in gaotaa on ston-ney roka sobre jen-ney mar, buvidi-she Pilat es darben an aures bay suon-onda: “Ha-a-a...” It begin bulautem, fa-janmi-yen koylok dalem bli hipodrom, poy bikam guruhalik, resti tal duran kelke sekunda e begin dekresi.

“Li en-vidi me”, - dumi prokurator.

Onda bu ateni zuy nise punta e turan begin snova kresi e, swingi-yen, sobrepasi un-ney-la, e kom un gro-ney mar-onda fai skuma, on dwa-ney onda skumi wisla e aparte gina-gemas, distintibile tra guruha.

“Oni adukti li on plataforma, - dumi Pilat, - e gemas es bikos kelke gina gei krashi wen jenmenga ek-pushi avan.”

Ta weiti kelke taim, jan-yen ke nul forsa mog mah-silensi jenmenga til ke it ausspiri olo ke it hev inen e en-silensi pa selfa. E wen sey momenta lai, prokurator lifti-lansi desne handa uupar, e laste shum es wekfuken fon jenmenga.

Dan Pilat inuspiri, tanto kwanto ta mog, garme aira inu sina e krai, e ta-ney kreken vos hovi sobre miles de kapas:

- Pa nam de kesar imperator!

Nau ta-ney aures es darben kelke ves bay abrupte fer-ney-si kraisa – in kohortas, al lifti-lansi uupar den lanza e signika, soldatas krai teriblem:

- Viva kesar!

Pilat uuparisi fas e fixi it rek an surya. Grin agni en-flashi sub ta-ney palakes, it agnisi brein, e sobre jenmenga en-flai rauke aramaya worda:

- Char krimenjen, aresten in Yerushalaim por kila, rebela-provoka e violata de kanun e kreda, li es kondamnen a shmah-ney morta-puna – pending on stolba! E sey morta-puna sal eventi sun on Kalve Monta! Nam de krimenjen – Dismas, Gestas, Bar-Rabban e Ha-Nozri. Walaa li es bifoo yu!

Pilat indiki a desna, bu vidi-yen nul krimenjen bat jan-yen ke li es dar, pa loko wo li mus bi.

Jenmenga jawabi bay longe murmura to sospira kwasi do astona o levifa. Afte ke it fadi, Pilat kontinu:

- Bat sol tri de li ve bi mortisen, bikos, segun kanun e tradision, pa honor de mahan festa paska, a un de kondamnen wan da mahanatme kesar imperator returni suy bichival jiva, segun selekta de Syao Sanhedrin e konfirma de Roma-ney mahta.

Pilat zai krai worda e pa same taim zai audi, komo murmura gei replasi bay gro-silensa. Nau ni sospira ni sususa ateni ta-ney aures, e ye iven un momenta wen sembli a Pilat ke olo sirkum ta desaparari totem. Ti ta heni na urba he morti, e sol ta zai stan al fas kontra skay, jal-ney bay vertikale ray.

Pilat teni silensa idyen pyu, poy krai:

- Nam de wan kel nau, bifoo yu, ve bi librisen es...

Ta fai yoshi un pausa, bifoo shwo nam, cheki-yen ob ta he shwo olo hi, bikos ta jan ke morte urba ve rijivi afte ke nam de fortunnik es pronunsen e nul for-ney worda ve bi audi-ney.

“Fin ku? – sinvos-nem hamsi a swa Pilat. – Fin. Nam!”

E al roli letra “R” sobre silensi-she urba, ta krai:

- Bar-Rabban!

Dan sembli a ta ke surya en-baji e bangi sobre ta e inundi ta-ney aures bay agni. In toy agni furiavati braisa, skwila, gema, rida e wisla.

Pilat turni e go bak versu sulam al bu kan enisa exepte muchokolor-ney kwadras de poda sub pedas, dabe bu misstepi.

Ta jan ke nau baken ta-ney bey plataforma gei pluvi bay bronse

moneta, tamra, ke jenta in wuli-she jenmenga krushi mutu e klimbi on plechas dabe vidi bay swa-ney okos den mirakla – komo jen kel yus bin in handas de morta, he eskapi fon sey handas! Komo legionyuan depon korda fon ta, sinvolem kausi-yen agude tunga in handas dejoren al bekwesta; komo ta grimasi e gemi-ki, yedoh smaili pa sinsensu-ney pagale smaila.

Ta jan ke pa same taim eskorta zai dukti tri jen do ligen handas a flanke sulam, dabe mah li go pa kamina versu westa, aus urba, a Kalve Monta.

Sol al he geti baken plataforma Pilat ofni okos, jan-yen ke nau ta es in anchuntaa – ta bu pyu mog vidi kondamnen jen.

A gema to murmura de kyetifi-she jenmenga nau mixifi e fa-audi da agude kraisa de kraiyanes kel repeti, koys pa aramaya, otes pa elin, den olo to ke prokurator he krai fon plataforma.

Krome to, den auda ateni da stakato-ney taratori-she e blisifi-she kaval-tomping e un trumpeta kel krai koysa ga kurtem e alegrem. A sey suonnes jawabi pirse wisla de boys on rufes pa gata dukti-she fon basar a hipodrom-ney maidan, yoshi kraisa “Chauki!”

Un soldata kel zai stan in klinisen spas de maidan kun signika in handa, ta ek-mavi it alarmem, e dan prokurator, legat de legion, sekretar e eskorta stopi. Kavaleria-ney ala, al mah-pyu kwaytaa, troti-flai inu maidan dabe krosi it pa flanka, pa taraf fon jenmenga, e raidi a Kalve Monta pa zuy kurte dao, along gata-ki do vin-kovren mur. Flai-troti-she komander de ala, syao kom boy, tumderme kom mulat, Siria-jen, al pasi bifoo Pilat krai koysa pa gao vos e ek-tiri zian aus dan. Ira-ney swate mokre kaval ek-hili e fa-lifti on bakgambas. Komander sovi zian inu dan, swipi kaval pa galsa, mah ta riladi e raidi inu gata-ki en-galopi-yen.

Afte ta, po tri in fila, flai kavaljenta in polva-badal, kun salti-she nok de leve bambu-lanza. Pas prokurator flai fases kel aspekti osobem tume sub blan chalmas, fases kun alegrem diki-ney brili-she denta. Al lifti polva til skay, ala desaparari in gata-ki, e pa laste pas Pilat raidi un soldata kun ti flami sub surya na trumpeta baken bey. Al fa-shirmi fon polva bay handa e al grimasi nosantushem, Pilat muvi for versu geit de palas-garden, e afte ta muvi legat, sekretar e eskorta.

Es sirke klok shi de sabah.